

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Dopady zneužívání drog na společnost

Karel Tylš

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Karel Tylš

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Dopady zneužívání drog na společnost

Název anglicky

Impacts of drug abuse on society

Cíle práce

Cílem práce bude zjistit vývoj výroby a distribuce drog v České republice, trestnou činnost pod vlivem drog a tr. činnost související s výrobou a distribucí drog v Královéhradeckém kraji, vše za delší období, úspěšnost Policie České republiky při odhalování a postihu pachatelů této činnosti podle státní příslušnosti. Dále také náklady na léčbu osob drogově závislých, výkon trestu odnětí svobody a výživné na děti za osoby ve výkonu trestu odnětí svobody. Při zjištění nedostatků v právní úpravě a praxi navrhnout opatření k jejich eliminaci.

Metodika

- soustředění právních předpisů a odborné literatury ke zkoumanému problému
- konzultace s vedoucím práce
- prostudování teoretické části práce a její zhodnocení
- získání a prostudování konkrétních materiálů
- vyhodnocení získaných dat
- sumarizace výsledků a jejich vyhodnocení

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

trestný čin, trestná činnost, droga, drogová kriminalita, dopad, společnost

Doporučené zdroje informací

- BLAŽEJOVSKÝ, Marek. Drogy v dopravě. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-903-8.
- Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: Národní protidrogová centrála ÚOOZ S KP P ČR, 1995-. ISSN 1211-8834.
- GROLMUSOVÁ, Lucie, ed. Válka proti drogám a její negativní dopady na veřejné zdraví: skrytá epidemie hepatitidy typu C. Praha: Národní monitorovací středisko pro drogy a drogovou závislost, 2013. Monografie (Úřad vlády České republiky). ISBN 978-80-7440-082-7.
- MAHDALÍČKOVÁ, Jana. Víme o drogách všechno?. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-589-4. Sbíрка zákonů a Sbíрка mezinárodních smluv [online]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>
- STANOEV, Martin. Cesta k závislosti a zpět: sociálně-pedagogické aspekty drogových kariér. Brno: Paido, 2015. ISBN 978-80-7315-257-4.
- ŠEFRÁNEK, Martin. Evaluace výsledků léčby v terapeutických komunitách pro léčbu závislostí: změny v užívání návykových látek, kriminálním chování a v dalších oblastech jeden rok po ukončení léčby. Praha: Úřad vlády České republiky, c2014. Monografie (Úřad vlády České republiky). ISBN 978-80-7440-103-9.
- ŠTABLOVÁ, Renata a Břetislav BREJCHA. Návykové látky a současnost. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2006. ISBN 80-7251-224-2.
- Trestní předpisy: ÚZ. Ostrava: Sagit, 2010-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-240-1.
- Výroční zprávy Národní protidrogové centrály [online]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zpravy-annual-reports-jahresbericht.aspx>
-

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Milan Uhlík, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 28. 2. 2019

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 3. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 03. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Dopady zneužívání drog na společnost“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14. 3. 2019

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu práce JUDr. Milanu Uhlíkovi, CSc. za cenné rady, které mi při psaní této bakalářské práce poskytl a rovněž i za čas, který mi v souvislosti s tím věnoval.

Dopady zneužívání drog na společnost

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na získání přehledu o drogové kriminalitě v České republice za období let 2007 – 2017 a jejích dopadech na společnost. V úvodu práce jsou ke zkoumané problematice zpracovány poznatky z odborné literatury, a to jak z historie zneužívání drog ve společnosti, tak i z oblasti zdravotních, sociálních a ekonomických dopadů na společnost.

Vzhledem ke skutečnosti, že trestná činnost přímo související s výrobou a distribucí drog je trestnou činností latentní, skrytou, je její odhalení závislé na činnosti orgánů činných v trestním řízení. V úvodu praktické části práce je shrnut přehled platné právní úpravy vztahující se ke zkoumané problematice, dále jsou zde zmíněny útvary Policie České republiky zabývající se trestnou činností související s výrobou a distribucí drog.

Protože drogová kriminalita s sebou nese zejména negativní dopady na společnost, jsou v práci objasněny náklady na umístění pachatelů této trestné činnosti ve výkonu trestu odnětí svobody, neboť se jedná o náklady státu, a tedy i celé společnosti. Nejsou to ale jen pachatelé zmíněné trestné činnosti, kteří v případě svého odsouzení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody představují pro společnost ekonomický náklad. Nemalou měrou se na negativních ekonomických přínosech pro společnost podílejí i sami uživatelé drog, osoby na drogách závislé, které se dle v současné době platných zákonů konzumací drog žádné trestné činnosti nedopouštějí. Léčení těchto osob v psychiatrických oddělení nemocnic je plně hrazeno z prostředků zdravotních pojišťoven. Rovněž i zde se tedy jedná o negativní ekonomický dopad na společnost, jelikož jsou tímto z veřejného zdravotního pojištění odčerpávány finanční prostředky. Na výše uvedené negativní dopady na společnost je zaměřena praktická část práce, ve které jsou tyto shrnuty a analyzovány. Analýzou zjištěné nedostatky jsou shrnuty v závěru práce a jsou zde navrženy náměty ke zmírnění jejich dopadů na společnost.

Klíčová slova: trestný čin, trestná činnost, droga, drogová kriminalita, policie, vězeňská služba, nemocnice, zdravotní pojišťovna, výživné, dopad, společnost

Impacts of the drug abuse on society

Abstract

This bachelor thesis aims to focus on gaining a detailed view of the criminal activity associated with drug abuse and its impacts on society in the Czech Republic in between the years of 2007 and 2017. In the introduction of this paper, the technical terminology has been referenced against the Czech historical legislation about the drug abuse in society. The used terms originates from the drug abuse impacts on the health care, social system and economy.

The work of state forces is essential in detecting the criminal activity connected with production and distribution of drugs which is latent, well hidden. In the introduction of the practical part of this thesis there is a summary of valid legislation related to the topic. There is also the organisational structure of the department dealing with the production and distribution of drugs within the Czech Republic Police force.

The criminal activity linked to drug abuse brings mainly negative impacts on society. Therefore part of this thesis explains the cost related to this i.e., cost of placing criminals of this particular drug abuse crimes into the state institutions. These costs belongs to the state expenses hence they are expenses for society. It is not just the actual arrest of the convicted criminals what brings the economic cost for society. A big part of the cost is carried out by people who buy the drugs and become addicted to them. The paradox is that people who buy and consume drugs are not committing a crime in the eyes of the law. Their rehabilitation in the hospital's psychiatric wards is being paid from the funds of the national health care insurance companies. This means that the funds, tax payers contributed towards the health care system, are being used to rehabilitate people who decided willingly to support the drug abuse crime. Despite the fact that the funds could be placed in more important areas within health care system. These negative impacts are being explained, analysed and summarized in the practical part of this thesis. The impacts discovered by the analysis are summarized in the thesis appendix. The suggested solutions for decreasing the impact on society can be found in this thesis appendix also.

Keywords: crime, criminal activity, drug, drug abuse crime, police, prison service, hospital, health care insurance company, maintenance, impact, society

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	17
3 Přehled platné právní úpravy	19
3.1 Právo Evropské unie a mezinárodní smlouvy	19
3.2 Právní předpisy v České republice	21
4 Analýza zkoumané problematiky	24
4.1 Názor autora bakalářské práce na právní úpravu zkoumané problematiky	24
4.2 Organizace a činnost Policie České republiky v boji s trestnou činností na úseku drog	26
4.3 Odhalená trestná činnost pachatelů výroby a distribuce drog v České republice za období 2007 - 2017	28
4.4 Odsouzení za trestnou činnost výroba a distribuce drog v České republice za období 2007- 2017 podle státní příslušnosti	33
4.5 Trestná činnost pod vlivem drog v České republice v letech 2007 – 2017.....	36
4.6 Vývoj trestné činnosti související s výrobou a distribucí drog v Královéhradeckém kraji za období let 2007 – 2017	38
4.7 Ekonomické dopady zkoumané trestné činnosti na společnost	41
4.7.1 Finanční náklady na léčbu drogově závislých osob.....	41
4.7.2 Finanční náklady na odsouzené při výkonu trestu odnětí svobody pro trestnou činnost výroba a distribuce drog	51
4.7.3 Problematika státem vypláceného náhradního výživného na děti za osoby odsouzené za spáchání trestného činu pod vlivem drog	54
5 Shrnutí výsledků zkoumání.....	56
6 Závěr.....	59
7 Seznam použitých zdrojů	62
8 Přílohy	67

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Počty případů odhalené trestné činnosti pachatelů výroby a distribuce drog v České republice dle jednotlivých TSK za období let 2007 – 2017.....	28
Tabulka 2 - Počty pachatelů projednaných přestupků držení drog pro vlastní potřebu na území České republiky v letech 2012 – 2016.	30
Tabulka 3 - Množství vybraných druhů drog zajištěných orgány Policie České republiky v období let 2007 – 2017.	31
Tabulka 4 - Zajištěné množství vybraných druhů drog a jejich hodnota.....	32
Tabulka 5 - Počty osob odsouzených v České republice v letech 2007 – 2017 v souvislosti s trestnou činností výroby a distribuce drog podle jejich státní příslušnosti.	34
Tabulka 6 - Počty trestných činů spáchaných v České republice v letech 2007 – 2017 pod vlivem alkoholu nebo drog.	36
Tabulka 7 - Počty případů odhalené trestné činnosti pachatelů výroby a distribuce drog v Královéhradeckém kraji za období let 2007 – 2017.	38
Tabulka 8 - Počty pachatelů projednaných přestupků držení drog pro vlastní potřebu v Královéhradeckém kraji v letech 2012 – 2016.	40
Tabulka 9 - Počty osob léčících se v letech 2007 – 2017 v psychiatrických zařízeních, kterým byla jako hlavní diagnóza stanovena diagnóza F10, případně F11 – F19.....	42
Tabulka 10 - Průměrná ošetrovací doba u osob léčících se v letech 2007 – 2017 v psychiatrických zařízeních, kterým byla jako hlavní diagnóza stanovena diagnóza F10, případně F11 – F19.	43
Tabulka 11 - Náklady na hospitalizaci ve Fakultní nemocnici Hradec Králové (dg. F10 - F19).....	45
Tabulka 12 - Přehled vývoje nákladů zdravotních pojišťoven na léčbu uživatelů alkoholu a nealkoholových drog v letech 2007 – 2011.	49
Tabulka 13 - Počty odsouzených osob umístěných ve věznicích v České republice za spáchání trestného činu souvisejícího se výrobou či distribucí drog (údaje jsou platné vždy k 31. 12. příslušného roku).	51
Tabulka 14 - Náklady na umístění odsouzených osob ve věznicích.	52

Seznam grafů

Graf 1 - Počty případů odhalené trestné činnosti pachatelů výroby a distribuce drog v České republice za období let 2007 – 2017	29
Graf 2 - Počet osob odsouzených v České republice v letech 2007 – 2017 v souvislosti s trestnou činností výroby a distribuce drog podle jejich státní příslušnosti.....	33
Graf 3 - Počty osob odsouzených v České republice v letech 2007 – 2017 v souvislosti s trestnou činností výroby a distribuce drog.....	35
Graf 4 - Počty trestných činů spáchaných v České republice v letech 2007 – 2017 pod vlivem alkoholu nebo drog.	37
Graf 5 - Vývoj trestné činnosti související s výrobou a distribucí drog v Královéhradeckém kraji za období let 2007 – 2017.	39
Graf 6 - Vývoj celkových nákladů na hospitalizaci ve Fakultní nemocnici Hradec Králové (v Kč, pacienti s dg. F10 - F19)	46
Graf 7 - Vývoj nákladů na jednu hospitalizaci ve Fakultní nemocnici Hradec Králové (v Kč, pacienti s dg. F10 - F19)	47
Graf 8 - Náklady na umístění odsouzených osob ve věznici (denní výdaj na 1 vězně).	53

Seznam příloh

Příloha 1 - Počet osob odsouzených v České republice v letech 2007 – 2017 v souvislosti s trestnou činností výroby a distribuce drog podle jejich státní příslušnosti.....	67
Příloha 2 - Sdělení Fakultní nemocnice Hradec Králové	68
Příloha 3 - Sdělení Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky	69
Příloha 4 - Sdělení Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra České republiky	72
Příloha 5 - Sdělení Oddělení sociálně právní ochrany dětí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje	74

Seznam použitých zkratk

č. - číslo

ČR - Česká republika

dg. - diagnóza

EU – Evropská unie

FKSP - Fond kulturních a sociálních potřeb

g - gram

g/kg - gram na kilogram

Kč – koruna česká

ks - kus

MKN-10 - Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů, 10. revize

Nigerijská fed. republika - Nigerijská federativní republika

OSN – Organizace spojených národů

pozn. - poznámka

Sb. - Sběrka zákonů

sp. zn. – spisová značka

Spolková rep. Německo - Spolková republika Německo

THC – tetrahydrocannabinol (delta-9- tetrahydrocannabinol)

tj. - to je

TSK - takticko-statistická klasifikace

tzv. - takzvaný, takzvaně

Vietnamská soc. rep. - Vietnamská socialistická republika

VZP – Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky

z. ú. - zapsaný ústav

zák. č. - zákon číslo

ZP MV ČR – Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky

1 Úvod

Trestná činnost na úseku drogové kriminality, tedy trestná činnost mající přímý vztah k výrobě, prodeji s distribucí omamných a psychotropních látek je celospolečenským problémem. Daleko větší dosah má však i do jiných oblastí společenského soužití. Osoby závislé na drogách si tyto musí, až na malou část z nich, která drogy sama vyrábí a získává z jejich prodeje potřebné finanční prostředky, kupovat. Peníze, či jiné hodnotné věci využívané při směnném obchodu, si drogově závislé osoby shání různými způsoby, zřídka se pak jedná o legální způsoby. Často se tedy setkáváme se situacemi, kdy se osoby dopouštějí majetkové či jiné trestné činnosti, která jim přináší finance na nákup drog.

Dalším celospolečenským problémem, majícím přímou souvislost s drogovou trestnou činností, jsou dopady na zdraví obyvatel. Vezmeme-li v úvahu nadužívání omamných a psychotropních látek, či jakékoliv jiné návykové látky, dostaneme se k problému ochrany zdraví obyvatel. Nejen tedy ochraně zdraví samotných osob užívajících tyto látky, ale i osob podílejících se na jejich nelegální výrobě a distribuci. Léčba těchto osob je finančně velmi nákladná. V této souvislosti hovoříme zejména o psychiatrických onemocněních. Rizikovým faktorem je ale i možnost zvýšeného výskytu přenosných nemocí, mezi nimiž nelze nezmínit hepatitidu, což ohrožuje už i osoby, které primárně nemají s výrobou, distribucí a konzumací drog žádný vztah.

Byly-li zmíněny dopady na zdraví obyvatel, je nutno v této souvislosti zmínit i dopady na jejich bezpečnost, a to zejména při styku s uživateli drog, kteří jsou v danou chvíli pod vlivem omamné, psychotropní či jiné návykové látky. Jedná se zejména o vysoké riziko vzniku dopravní nehody, zaviněné řidičem ovlivněným drogou nebo o napadení nezúčastněné osoby a její poranění.

Téma drogové trestné činnosti je tématem celospolečenským, majícím dosah zejména do oblastí ochrany veřejného zdraví, bezpečí obyvatel a jejich majetku.

Zkušenosti s psychoaktivními látkami má lidstvo od dávných kultur, přičemž tyto byly využívány při náboženských obřadech a k léčebným účelům. Zneužívání drog tak jak je chápeme dnes, tedy se všemi jeho aspekty, zejména pak ve spojení s vytvářením závislosti, má své kořeny v Číně na počátku 19. století, a to v souvislosti s rostoucí poptávkou po opiu a jeho následném pašování. V českých zemích byly drogy rozšířeny a známy již za doby Rakouska-Uherska a posléze i za první republiky. V této době byl ve vyšších společenských

vrstvách zneužíván zejména kokain a morfin. K přerušení tradičních cest, kterými byly pašovány drogy do Evropy, došlo po druhé světové válce. Vzhledem k politické situaci v tehdejším Československu, kdy bylo poměrně složité a obtížné dovést do země nějaké drogy, nedocházelo k jejich masivnímu rozšiřování. Je zde doloženo omezeně kouření marihuany, výrazněji se však rozšířil pervitin, který se na území Československa začal šířit, ale i vyrábět, v sedmdesátých letech 20. století. K výraznějšímu nárůstu ve spotřebě drog dochází na území nynější České republiky po roce 1990.¹

Pojem droga je v českém jazyce užíván ve dvou významech, a to jako léčivo, přičemž tento význam má také ve farmacii, nebo jako psychoaktivní drogu, tedy látku nelegální, škodlivou, státem legislativně omezenou.²

Obchodníci s drogami jsou si vědomi skutečnosti, že narůstající spotřeba zvyšuje poptávku. Obchod s drogami přináší při velmi nízkých pořizovacích nákladech vysoké zisky. Produkce drog je v celosvětovém měřítku soustředěna zejména do rozvojových zemí, jejich konzumace naopak do zemích bohatších. Česká republika se vyznačuje plně rozvinutou drogovou scénou. Na jedné straně je tranzitní zemí pro dodávky kokainu, heroinu a kanabinoidů do zemí na severu Evropy. Na druhé straně je Česká republika zemí cílovou a jak pro látky omamné, tak i pro látky psychotropní. Česká republika je i zemí, ze které se marihuana a pervitin, jehož se zde dle odhadů vyrobí ročně až šest tun, vyvázejí zejména do okolních zemí. Drogová trestná činnost se vyznačuje vysokou latencí. K jejím negativním jevům patří i tzv. opatrovací kriminalita, tedy zejména kriminalita majetkového a násilného charakteru, kterou uživatelé drog páchají za účelem obstarání si prostředků na nákup drog.³

Drogová kriminalita se značným způsobem prolíná do celospolečenského dění, a to zejména zdravotními riziky, která pro společnost přináší. Jedná se především o osoby užívající drogy nitrozilně, kterých je celosvětově asi 16 milionů, z nich je 10 milionů nakaženo hepatitidou typu C. Přenos hepatitidy typu C mezi osobami drogově závislými,

¹ MAHDALÍČKOVÁ, Jana. *Víme o drogách všechno?*, s. 10 - 13.

² MAHDALÍČKOVÁ, Jana. *Víme o drogách všechno?*, s. 9 - 10.

³ MAHDALÍČKOVÁ, Jana. *Víme o drogách všechno?*, s. 15 - 18.

užívajícími drogy nitrožilně, je relativně snadný. Tyto osoby nezhledně kdy používají společné pomůcky k aplikaci drogy, ať už se jedná o injekční stříkačky, jehly a další obdobný materiál. Hepatitidu typu C lze léčit, její léčba je však finančně nákladná a velká část uživatelů drog si ji, v globálním měřítku, nemůže dovolit.⁴ Určení, zda-li je zdroj nákazy touto, či jinou, infekční nemocí u dané osoby v přímé souvislosti s užíváním drog či kontaktu nakažené osoby s uživatelem drog je však nesnadné a obtížně prokazatelné.

Vzhledem ke skutečnosti, že z hlediska prevence neexistuje proti hepatitidě typu C žádná vakcína, je jako k dostupné ochraně společnosti před dalším šířením této vysoce nakažlivé nemoci, případně alespoň pro snížení rizika jejího šíření, přistupováno k zajištění dostupnosti sterilních pomůcek pro nitrožilní aplikaci drogy osobám drogově závislým a k jejich opioidové substituční terapii.⁵

Toto riziko je alespoň zčásti kompenzováno poskytováním jednorázových sterilních pomůcek pro aplikaci drog zdarma, včetně zpětného odběru a zajištění odborné likvidace tohoto materiálu po jeho použití. Jedná se o činnost, které se věnují zejména neziskové organizace. Jednou z těchto organizací je Laxus, z. ú., který se ambulantní formou zaměřuje se mimo jiné na uživatele drog s cílem jejich sociální a zdravotní stabilizace a práce s nimi, což s sebou přináší i podíl na ochraně veřejného zdraví.⁶

Podíváme-li se na sociální aspekty vzniku drogových kariér jedinců, zjišťujeme, že tyto začínají již v období adolescence.⁷ Závislost na drogách je jednoznačně exces v chování daného jedince. Rozlišujeme dvě fáze sociálních důsledků drogové závislosti. Ve fázi první jde o výrazné snížení schopnosti jedince plnit své sociální role. Ve druhé fázi již mluvíme o sociální exkluzi, tedy již o sociálním vyloučení, zahrnující jak narušení rodinných vztahů, tak i bezdomovectví, nezaměstnanost a sociálně patologické jevy, nevyjímaje kriminální jednání.⁸

⁴ GROLMUSOVÁ, Lucie. *Válka proti drogám a její negativní dopady na veřejné zdraví: skrytá epidemie hepatitidy typu C*, s. 13.

⁵ GROLMUSOVÁ, Lucie. *Válka proti drogám a její negativní dopady na veřejné zdraví: skrytá epidemie hepatitidy typu C*, s. 17.

⁶ Laxus z. ú.: K-centrum Hradec Králové. Dostupné z: <https://www.laxus.cz/centra/k-centrum-hradec-kralove>.

⁷ STANOEV, Martin. *Cesta k závislosti a zpět: sociálně-pedagogické aspekty drogových kariér*, s. 20 - 24.

⁸ STANOEV, Martin. *Cesta k závislosti a zpět: sociálně-pedagogické aspekty drogových kariér*, s. 14.

Za rizikovou skupinu uživatelů drog lze považovat účastníky silničního provozu, kdy například řidič kamionu, ve snaze neusnout a ujet co největší vzdálenost a vydržet řídit co možná nejdelší dobu, řídí pod vlivem pervitinu, tedy psychotropní látky. Pervitin má stimulační účinky a jakožto psychotropní droga působí na centrální nervovou soustavu daného jedince. V tomto případě je u řidiče vlivem požití drogy podstatně snižené riziko vzniku mikrosnánku. Řidič je však nejen sobě, ale i svému okolí, nebezpečný zvýšenou agresivitou, zvýšeným sebevědomím a rovněž i zhoršeným vnímáním reality.⁹ Obdobně je tomu u omamných látek, mezi nimiž je mezi uživateli velmi oblíbenou drogou marihuana. Po vykouření jointa se dostavuje intoxikace THC¹⁰, spojená se stavy veselosti a bezstarostnosti, v některých případech se však může jednat naopak o stavy dezorientace v čase a prostoru, apatie či deprese. Po odeznění těchto účinků se u daného jedince projevuje jeho celkový útlum. Po intoxikaci THC se u jedince, v tomto případě řidiče motorového vozidla, mění jeho úsudek o čase a odhadu vzdálenosti, což je významným rizikovým faktorem ve vztahu k případnému vzniku dopravní nehody.¹¹

Drogově závislí mají možnost léčby v terapeutických komunitách. Pro účely této léčby se za pravidelné užívání nealkoholových drog považuje alespoň jedna konzumace drogy týdně po dobu 30 dní před začátkem léčby. Užívání drogy méně než jedenkrát týdně za uvedené období je pak považováno za užívání ojedinělé. Při léčbě jsou pak klienti odborných adiktologických služeb v České republice, včetně terapeutických komunit, rozlišováni podle primárně užívané drogy, tedy drogy, jejíž užívání daným klientem představuje největší problém. Za typickou primární drogu je v České republice považován, mezi nealkoholovými drogami, pervitin. Ostatní drogy, užívané daným klientem společně s drogou primární, jsou pak označovány jako drogy sekundární.¹² Pro hodnocení výsledku léčby je jako specifické kritérium uplatňována abstinence. Tato je definována jako neuzití nealkoholových drog v posledních 30 dnech rozhodného období.¹³

⁹ BLAŽEJOVSKÝ, Marek. *Drogy v dopravě*, s. 33.

¹⁰ THC – tetrahydrocannabinol (delta-9- tetrahydrocannabinol) je hlavní psychoaktivní látkou nacházející se především v květenství konopí.

¹¹ BLAŽEJOVSKÝ, Marek. *Drogy v dopravě*, s. 38.

¹² ŠEFRÁNEK, Martin. *Evaluace výsledků léčby v terapeutických komunitách pro léčbu závislosti*, s. 123, 124.

¹³ ŠEFRÁNEK, Martin. *Evaluace výsledků léčby v terapeutických komunitách pro léčbu závislosti*, s. 153.

Nejsou to však sami uživatelé drog, komu jejich závislost bezprostředně mění život. Důsledky závislosti těchto osob pociťuje nejen společnost jako celek, ale zejména i jejich nejbližší rodina. Pokud je uživatelem osoba mladistvá, či nezletilá, mohou se její zákonní zástupci dopouštět trestného činu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále též jen „trestní zákoník“), v případě zcela opačného postoje, to jest tzv. vyhození dítěte z domova, by se pak mohli dopustit trestného činu opuštění dítěte nebo svěřené osoby podle § 195 trestního zákoníku, nebo zanedbání povinné výživy podle § 196 trestního zákoníku. Jako adekvátní reakce zákonných zástupců se tak v tomto případě nabízí navržení ústavní výchovy, a to ve spolupráci s příslušnými orgány, zejména pak oddělením sociálněprávní ochrany dětí příslušného městského úřadu, případně nahlášení například krádeže, které se dítě dopustilo, Policii České republiky s následným neudělením souhlasu s jeho trestním stíháním ve smyslu § 163 zákona číslo 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále též jen „trestní řád“).¹⁴

Výše uvedená řešení jsou ale již pouze způsoby, jakými lze reagovat na vzniklý problém mající souvislost s užíváním drog. Zaměření společnosti by mělo směřovat do programů prevence potencionální drogové závislosti, ať již u adolescentů, či jiných potencionálně ohrožených jedinců. Jedná se zejména o prevenci primární, jejímž smyslem je ukazovat kam až užívání drog a závislost na nich vede, kam až může člověka dovést. Jedná se o zcela základní, zásadní a neopomenutelnou informaci, kdy při jejím správném podání ze strany přednášejícího a pochopení ze strany posluchače je nejefektivnějším způsobem prevence. Spolu s tím je podstatou primární prevence ukazování a navozování zkušeností, po kterých lze obtížné životní situace zvládat úspěšněji. Prevence sekundární je již zaměřena na samotné uživatele drog, pomoci těmto v návratu zpět do života a vyvarování se případného recidivujícího chování ve vztahu k drogové závislosti. Prevence terciální je zaměřena již na zabránění či zmírnění případného šíření nákazy související s konzumací drog, například výměnou injekčních stříkaček, prevencí šíření nakažlivých nemocí či substituční léčbou.¹⁵

¹⁴ ŠTABLOVÁ, Renata a Břetislav BREJCHA. *Návykové látky a současnost*, s. 154.

¹⁵ ŠTABLOVÁ, Renata a Břetislav BREJCHA. *Návykové látky a současnost*, s. 173.

2 Cíl práce a metodika

V bakalářské práci bude cílem zjistit a získat přehled o vývoji trestné činnosti související s výrobou a distribucí drog v České republice, vývoji trestné činnosti pod vlivem drog a trestné činnosti související s výrobou a distribucí drog v Královéhradeckém kraji a úspěšnosti Policie České republiky při odhalování a postihu pachatelů této činnosti v členění podle jejich státní příslušnosti. Dále bude cílem práce zjištění nákladů na léčbu osob drogově závislých, nákladů na výkon trestu odnětí svobody a na náhradní výživné na děti za osoby ve výkonu trestu odnětí svobody. Při zjištění nedostatků v právní úpravě a praxi budou navržena opatření k jejich eliminaci.

Analýza problematiky bude zahájena soustředěním právních předpisů a odborné literatury vztahující se ke zkoumanému problému s následnými konzultacemi s vedoucím práce.

V teoretické části bude vycházeno z platné právní úpravy v České republice, včetně předpisů Evropské unie a mezinárodních smluv. Aktuální stav zákonné úpravy bude čerpán ze Sbírký zákonů, Sbírký mezinárodních smluv a dále z veřejně dostupných databází soudních rozhodnutí, zejména pak Nejvyššího soudu České republiky. Zdrojem právních předpisů Evropské unie bude databáze EUR-Lex. Teoretická část práce bude následně vyhodnocena.

Pro zpracování praktické části práce budou získány a prostudovány konkrétní materiály tak, aby z těchto bylo možno odečíst data potřebná pro zpracování práce. K získání dat pro porovnání budou využity výroční zprávy Národní protidrogové centrály Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky, statistiky kriminality zveřejňované Policií České republiky a Statistické ročenky Vězeňské služby České republiky.

Pro získání přehledu o ekonomických dopadech zkoumané problematiky na společnost budou využita data o nákladech veřejného zdravotního pojištění na léčbu osob závislých na drogách a dále data o nákladech na umístění odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody. V práci bude dále zkoumána problematika náhradního výživného jakožto nástroje státu pro zmírnění negativního ekonomického dopadu trestné činnosti na část společnosti charakterizovanou rodinami, kde byl jeden z rodičů nezletilých dětí odsouzen k

nepodmíněnému trestu odnětí svobody a neplní si z tohoto důvodu řádně vyživovací povinnost k nezaopatřeným dětem.

Výsledky zkoumání budou následně sumarizovány a bude provedeno jejich vyhodnocení.

3 Přehled platné právní úpravy

3.1 Právo Evropské unie a mezinárodní smlouvy

Právní úprava drogové problematiky v České republice vychází z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.¹⁶

Mezi tyto patří Úmluvy Organizace spojených národů:

- Jednotná úmluva o omamných látkách (do právního řádu České republiky implementováno vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 47/1965 Sb.) ve znění Protokolu o změnách Jednotné úmluvy o omamných látkách z roku 1961, který byl do právního řádu České republiky implementován sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 458/1991 Sb.,
- Úmluva o psychotropních látkách, která byla do právního řádu České republiky implementována vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 62/1989 Sb.,
- Jednotná úmluva proti nezákonnému obchodu s omamnými a psychotropními látkami, která byla do právního řádu České republiky implementována sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 462/1991 Sb.

V rámci Evropské se protidrogová legislativa v jednotlivých členských zemích odlišuje, když každý stát má své zákony v oblasti této problematiky. Orgány Evropské unie byly schváleny legislativní předpisy¹⁷ v oblasti drog, mezi které patří:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11. února 2004 o prekursorech drog,
- Nařízení Rady (ES) č. 111/2005 ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi,
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1011 ze dne 24. dubna 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.

¹⁶ Veškeré zákonné a podzákonné normy, zmiňované v této bakalářské práci, jsou uváděny a použity vždy v aktuálním znění ke dni vypracování této bakalářské práce.

¹⁷ Evropská unie. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>.

273/2004 o prekursorech drog a nařízení Rady (ES) č. 111/2005, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Unií a třetími zeměmi, a kterým se zrušuje nařízení Komise (ES) č. 1277/2005,

- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1013 ze dne 25. června 2015, kterým se stanoví pravidla týkající se nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 o prekursorech drog a nařízení Rady (ES) č. 111/2005, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Unií a třetími zeměmi,
- Rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami, ve znění pozdějších předpisů.

3.2 Právní předpisy v České republice

Podle platné právní úpravy v České republice není užívání drog *de lege lata* protiprávním jednáním. Neznamená to však, že by bylo možno s drogami libovolně manipulovat, neboť nejen jejich výroba, ale i držení, jsou trestným jednáním.¹⁸

Zákony České republiky^{19 20 21 22}, upravující problematiku drogové kriminality, jsou:

- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (zejména § 130, § 274, § 283 - § 288),
- zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů (zejména § 39),²³
- zákon č. 272/2013 Sb., o prekursorech drog, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech, ve znění pozdějších předpisů.

Podle zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku, jsou posuzovány ty trestné činy, které byly spáchány po nabytí účinnosti tohoto zákona, tedy 1. 1. 2010. Trestné činy spáchané do 31. 12. 2009 jsou posuzovány podle zákona číslo 140/1961 Sb., trestního zákona.

Z hlediska práva procesního je postup orgánů činných v trestním řízení, tedy Policie české republiky, státního zastupitelství a soudu upraven zákonem číslo 141/1961 Sb., trestním řádem, ve znění pozdějších předpisů. Postup Policie České republiky u skutků, které nejsou trestným činem, avšak u kterých se jedná o přestupky nebo jiný správní delikt,

¹⁸ JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád*.

¹⁹ Ministerstvo vnitra České republiky: Sbíрка zákonů a sbírka mezinárodních smluv. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.

²⁰ Zákony pro lidi. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/>.

²¹ *Trestní předpisy*.

²² Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti: Legislativa - úvod. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/legislativa/legislativa-uvod/>.

²³ Přestupky spáchané do 30. 6. 2017 byly posuzovány podle do této doby platného zákona – zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (zejména § 30).

upraven v zákoně číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky (zejména v ustanovení § 67), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, je v této oblasti zákonnou normou vymezující, co je považováno za trestný čin, avšak některé konkrétní situace je nutno posuzovat v konsenzu trestního zákoníku, nařízení vlády a soudních judikátů, neboť až poté lze jednoznačně stanovit právní kvalifikaci určitého jednání.

Problematika drog je v právním řádu České republiky upravena i podzákonnými normami, mezi které patří zejména níže uvedené předpisy:^{24 25}

- nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek,
- nařízení vlády č. 453/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za nakažlivé lidské nemoci, nakažlivé nemoci zvířat, nakažlivé nemoci rostlin a škůdce užitkových rostlin,
- nařízení vlády č. 454/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za látky s anabolickým a jiným hormonálním účinkem a jaké je jejich větší množství, a co se pro účely trestního zákoníku považuje za metodu spočívající ve zvyšování přenosu kyslíku v lidském organismu a za jiné metody s dopingovým účinkem,
- nařízení vlády č. 458/2013 Sb., o seznamu výchozích a pomocných látek a jejich ročních množstevních limitech,
- nařízení vlády č. 41/2014 Sb. o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou.

Zákonné vymezení toho, co je považováno za návykovou látku ve smyslu zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku, je vymezeno v ustanovení § 130 uvedeného zákona.

²⁴ Ministerstvo vnitra České republiky: Sbírka zákonů a sbírka mezinárodních smluv. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.

²⁵ Zákony pro lidi. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/>.

Pro posouzení deliktního jednání pachatele, podezřelého ze spáchání trestného činu podle § 283 - § 288 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku, je třeba vycházet z judikatury vycházejících ze soudních rozhodnutí, zejména pak z níže uvedených²⁶:

- stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, Tpjn 301/2013, uveřejněné pod číslem 15/2014 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek (k výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících (§ 283, § 284, § 285 tr. zákoníku)),
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012, uveřejněné pod číslem 44/2013 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní (množství látky – určení většího rozsahu, značného rozsahu a velkého rozsahu u omamných látek a psychotropních látek a přípravků je obsahujících),
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2013, sp. zn. 5 Tdo 812/2012 - (přechovávání omamné a psychotropní látky).

Další zákony, podzákoné normy a judikáty, zmíněné v této bakalářské práci jsou:

- zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška Ministerstva spravedlnosti číslo 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů,
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2007, sp. zn. 3 Tdo 1215/2007,
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 8. 2011, sp. zn. 7 Tdo 864/2011.

²⁶ Nejvyšší soud České republiky. Dostupné z: http://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/WebSpreadSearch.

4 Analýza zkoumané problematiky

4.1 Názor autora bakalářské práce na právní úpravu zkoumané problematiky

Platná právní úprava drogové problematiky v České republice je modifikována v trestněprávní rovině zejména zákonem číslo 40/2009 Sb., trestním zákoníkem, který však nestanoví taxativně jaké látky a v jakém množství jsou považovány za drogy, a tedy jejich výroba, distribuce a další v ustanovení § 283 - § 288 uvedené způsoby nakládání jsou trestným činem. V ustanovení § 289 trestního zákoníku je vymezeno jakými zákonnými či podzákonnými normami se stanoví, na jaké látky se ustanovení § 283 až § 289 vztahuje.

Zákonem ani podzákonnými normami však *de lege lata* není stanovena hranice množství větší než malého u těchto látek, což je hranice zásadní pro posouzení konkrétního deliktního jednání jako trestného činu či jako přestupku nebo jiného správního deliktu. Uvedenými normami není ani stanoveno jakým způsobem určit, na základě znalosti množství, které je posouzeno jako množství větší než malé, hranici množství určeného jako větší rozsah, značný rozsah a velký rozsah, což je podstatné pro určení závažnosti daného deliktního jednání a použití kvalifikované skutkové podstaty daného trestného činu.

Tato absence je nahrazována užitím dostupných judikátů, zejména v části 3.2 této práce zmíněných rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky²⁷ sp. zn. Tpjn 301/2013, 15 Tdo 1003/2012 a 5 Tdo 812/2012.

Roztříštěnost právní úpravy, kterou je nutno použít pro stanovení právní kvalifikace deliktního jednání mezi zákonné normy, podzákonné normy a judikaturu soudů tak způsobuje v praxi komplikace při stanovování právní kvalifikace skutků, kdy je třeba nejen mít na zřetel zda-li nedošlo ke změně zákona či nařízení vlády, což jsou změny, které lze relativně snadno dohledat ve Sbírce zákonů České republiky.²⁸ Je nutno mít na zřeteli i skutečnost, že je část právní úprava kodifikována i judikáty soudu. Orgány činné v trestním řízení jsou tedy nuceny neustále sledovat, zda-li nebylo soudem rozhodnuto o skutečnosti

²⁷ Nejvyšší soud České republiky. Dostupné z: http://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/WebSpreadSearch.

²⁸ Ministerstvo vnitra České republiky: Sbírka zákonů a sbírka mezinárodních smluv. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.

dosud prameny trestního práva neupravené či zda-li nebylo soudem vydáno rozhodnutí, které by do té doby používanou praxí orgánů činných v trestním řízení ve stanovování právní kvalifikace deliktů na úseku drogové kriminality měnilo či jinak upravovalo.

Sjednocení těchto pramenů, zejména zapracování výše zmíněných soudních judikátů, které jsou stěžejní pro stanovení právní kvalifikace deliktů do podzákoných norem – nařízení vlády, by zcela jistě přispělo k větší přehlednosti a snadnějšímu stanovování právní kvalifikace těchto jednání.

Při hodnocení právní úpravy drogové kriminality nelze opomenout ustanovení § 274 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, tedy ohrožení pod vlivem návykové látky. Zde je pro stanovení hranice mezi trestným činem a přestupkem či jiným správním deliktem rozhodující určení, zda-li se pachatel dopustil deliktů v stavu vylučujícím způsobilost. Za takový je dle ustálené judikatury²⁹ u alkoholu považována hladina 1 g/kg alkoholu v krvi. U nealkoholových drog jsou nařízením vlády číslo 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, stanoveny limitní hodnoty, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou. Tímto nařízením byla vymezena dolní hranice, při jejíž dosažení je jednání řidiče posouzeno jako přestupek. Pro posouzení zda-li se však jedná o jednání, které lze posoudit jako přestupek nebo jiný správním delikt či zda-li se jedná o trestný čin je v tomto případě nutno přizvat soudního znalce, který v každém jednotlivém případě určí, do jaké míry byla osoba, která se dopustila daného deliktů, ovlivněna návykovou látkou takovým způsobem, aby bylo její jednání možno posuzovat jako jednání ve stavu vylučujícím způsobilost ve smyslu ustanovení § 274 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Tento postup však výrazně prodlužuje vedené trestní řízení. Rovněž nelze nezmínit náklady na úhradu zadaných znaleckých posudků, které zpravidla bývají v řádu tisíců Kč na jeden znalecký posudek, v závislosti na složitosti a rozsahu znaleckého posudku ale tato částka může být výrazně vyšší.

Rovněž tedy v případě ohrožení pod vlivem návykové látky není v České republice zákonem či nařízením vlády upravena hranice ovlivnění návykovou látkou, od které je jednání možno právně kvalifikovat jako trestný čin.

²⁹ srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 8. 2011, sp. zn. 7 Tdo 864/2011; usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2007, sp. zn. 3 Tdo 1215/2007. Dostupné z: http://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/WebSpreadSearch.

Jak vyplývá z výše uvedeného, v právním řádu České republiky je dle názoru autora této bakalářské práce patrná absence norem, zejména pak nařízení vlády, které by jednoznačně určovaly u jednotlivých protizákonných jednání limitní množství návykových látek. Jednoznačné stanovení těchto hranic je důležité pro stanovení konkrétní právní kvalifikace. Tyto chybějící normy jsou v praxi nahrazovány využíváním judikátů soudů. Určení těchto hranic u konkrétních deliktů jednání nařízením vlády, kterým lze na neustálé objevování se nových návykových látek na drogovém trhu reagovat rychleji a účinněji než výrazně delším legislativním procesem změny zákona, by v praxi znamenalo zjednodušení a zefektivnění celého procesu vedeného orgány činnými v trestním řízení.

4.2 Organizace a činnost Policie České republiky v boji s trestnou činností na úseku drog

Útvarem Policie České republiky s celostátní působností ve věci vyhledávání, odhalování a vyšetřování trestné činnosti na úseku nedovolené výroby a obchodu s omamnými a psychotropními látkami a jedy, zejména v jejích organizovaných a mezinárodních formách, je Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky. Tento útvar zahájil svou činnost v roce 1991. V současné době se podílí, vyjma již zmíněných činností, i na tvorbě a realizaci národní strategie protidrogové politiky a na projektech v preventivní oblasti.^{30 31}

V rámci Policie České republiky se problematikou trestné činnosti související s drogovou kriminalitou zabývají dále i specialisté Služby kriminální policie a vyšetřování jednotlivých krajských ředitelství a územních odborů Policie České republiky a rovněž i

³⁰ Policie České republiky: Národní protidrogová centrála SKPV Policie ČR. Dostupné z: <https://www.policie.cz/narodni-protidrogova-centrala-skpvp.aspx>.

³¹ *Drugs & Forensics Bulletin Národní protidrogové centrály.*

policisté sloužící na základních útvarech Policie České republiky.³² Koordinace jejich postupu a základní požadavky na provádění odhalování a vyšetřování trestné činnosti související s problematikou drog jsou metodicky stanoveny v interních aktech řízení, vydávaných Policejním prezidiem České republiky.

Úspěch jednotlivých složek Policie České republiky při odhalování a vyšetřování trestné činnosti související s výrobou a distribucí drog je podmíněn spoluprací mezi jednotlivými útvary, které se touto problematikou zabývají, neboť se jedná o trestnou činnost mnohdy vysoce sofistikovanou, jejíž pachatelé jsou si vědomi skutečnosti, že jejich jednání je protiprávní a činí vše pro to, aby nebyla jejich činnost ani totožnost odhalena. Skutečnost, že se jedná z velké části o trestnou činnost latentní, tedy skrytou, je na policejních orgánech, aby tuto sami aktivně vyhledali a objasnili její podstatu tak, aby věcně a místně příslušné státní zastupitelství mohlo podat k soudu obžalobu na konkrétní osoby podezřelé ze spáchání konkrétního trestného činu.

Svou roli v uvedené problematice mají i útvary Oddělení tisku a prevence jednotlivých krajských ředitelství Policie České republiky, které se zabývají mimo jiné i preventivní činností a osvětou veřejnosti.

³² Policie České republiky: Útvary s územně vymezenou působností. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-uzemne-vymezenu-pusobnosti-794179.aspx>.

4.3 Odhalená trestná činnost pachatelů výroby a distribuce drog v České republice za období 2007 - 2017

Mezi nejzávažnější jednání pachatelů drogové trestné činnosti patří výroba a prodej drog. Toto jednání je postihováno v ustanovení § 283 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Skutky spáchané před 1. 1. 2010 byly posuzovány podle ustanovení § 187 zákona číslo 140/1961 Sb., trestního zákona.

Data v níže uvedené tabulce jsou řazena podle takticko-statistické klasifikace (dále jen TSK) jednotlivých skutků tak, jak jsou za jednotlivá období Policií České republiky vykazována.³³

Tabulka 1 - Počty případů odhalené trestné činnosti pachatelů výroby a distribuce drog v České republice dle jednotlivých TSK za období let 2007 – 2017.

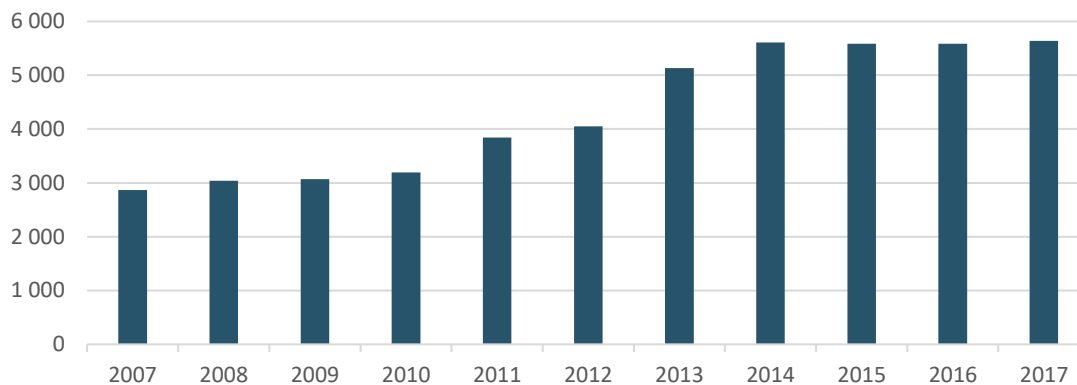
ROK	TSK 635	TSK 636	TSK 641	TSK 642	TSK 643	TSK 644	Celkem
2007	2 216	59	364	226	x	x	2 865
2008	2 364	37	411	229	x	x	3 041
2009	2 443	23	419	184	x	x	3 069
2010	2 516	24	343	151	145	13	3 192
2011	3 097	31	375	163	168	8	3 842
2012	3 261	25	433	120	193	18	4 050
2013	3 947	93	689	163	225	16	5 133
2014	4 414	36	791	152	204	10	5 607
2015	4 515	25	696	153	160	37	5 586
2016	4 512	48	722	126	159	19	5 586
2017	4 551	54	671	156	167	40	5 639
Celkem	37 836	455	5 914	1 823	1 421	161	47 610

Zdroj dat: Policie České republiky³⁴

³³ Tabulky a grafy v této práci jsou vyhotoveny vlastním zpracováním autora práce na základě dat získaných z příslušných zdrojů, jak je u každé tabulky či grafu uvedeno.

³⁴ Policie České republiky: Statistické přehledy kriminality. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Graf 1 - Počty případů odhalené trestné činnosti pachatelů výroby a distribuce drog v České republice za období let 2007 – 2017

Zdroj dat: Policie České republiky³⁵

Data ve výše uvedené tabulce jsou řazena dle jednotlivých TSK, vztahujícím se k trestné činnosti na úseku drogové trestné kriminality. Do 31. 12. 2009, tedy v době účinnosti zákona číslo 40/1961 Sb., trestního zákona, byla uvedená trestná činnost rozdělena, vzhledem k tehdy platné právní úpravě, do čtyř skupin TSK. Od 1. 1. 2010, tedy s počátkem účinnosti zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku, je předmětná trestná činnost řazena statisticky do šesti skupin TSK, jak vyplývá z výše uvedené tabulky.

Jednotlivé TSK v současné době představují trestnou činnost dle ustanovení zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku následovně:

- TSK 635 - § 283 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku,
- TSK 636 - § 287 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku,
- TSK 641 - § 284 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku,
- TSK 642 - § 286 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku,
- TSK 643 - § 285 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku,
- TSK 644 - § 288 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku.

³⁵ Policie České republiky: Statistické přehledy kriminality. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Z dat ve výše uvedené tabulce je patrné, že odhalená trestná činnost pachatelů výroby a distribuce drog v České republice za období let 2007 - 2017 má stoupající tendenci. Celkový počet těchto případů, odhalených v roce 2017, činí 196,82 % stavu roku 2007. Tento nárůst je nejvyšší v rozmezí let 2010 – 2014. Od roku 2014 nevykazují počty odhalených případů výrazný nárůst, jejich počet v tomto období se pohybuje v rozmezí 5 586 až 5 639 případů ročně.

V případech, kdy policejní orgány zajistí u osoby držící při sobě návykovou látku pro vlastní potřebu a množství této návykové látky nedosahuje množství většího než malého,³⁶ je jednání této osoby právně kvalifikováno jako přešupek podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona číslo 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů (do 30. 5. 2017 jako přešupek podle § 30 odst. 1 písm. j) zákona číslo 200/1990 Sb., o přešupcích; od 31. 5. 2017 do 30. 6. 2017 jako přešupek podle § 30 odst. 1 písm. c) zákona číslo 200/1990 Sb., o přešupcích). Statistika počtů pachatelů těchto projednaných přešupků je Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti sledována v období let 2012 – 2016. Celkové počty pachatelů projednaných přešupků na území České republiky jsou shrnuty v následující tabulce.

Tabulka 2 - Počty pachatelů projednaných přešupků držení drog pro vlastní potřebu na území České republiky v letech 2012 – 2016.

Pachatelé / rok	2012	2013	2014	2015	2016
Věk do 18 let	152	183	134	146	155
Věk nad 18 let	745	1 296	1 270	2 846	2 838
Celkem	897	1 479	1 404	2 992	2 993

Zdroj dat: Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti³⁷

³⁶ Srov. stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, Tpjn 301/2013, uveřejněné pod číslem 15/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, popř. dále jen R 15/2014. Dostupné z: http://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/WebSpreadSearch.

³⁷ Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti: Protidrogová politika. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/protidrogova-politika/>.

Z výše uvedeného vyplývá, že nárůst projednaných přestupků držení omamných a psychotropních látek za období let 2012 – 2016 činí 333,67 %. Jedná se značný nárůst počtu případů, výrazně ve zkoumaném období převyšující počty odhalených trestných činů.

Nedílnou součástí činnosti Policie České republiky při odhalování trestné činnosti na úseku drogové kriminality je zajišťování drog u pachatelů této trestné činnosti. Součástí Policie České republiky, která statistiky o druhu a množství drog zajištěných pachatelům na území České republiky je Národní protidrogová centrála Policie České republiky. Níže jsou uvedena množství vybraných druhů drog zajištěných orgány Policie České republiky ve sledovaném období let 2007 – 2017.

Tabulka 3 - Množství vybraných druhů drog zajištěných orgány Policie České republiky v období let 2007 – 2017.

rok / droga	Cannabis (g)	Cannabis – rostliny (ks)	Hašiš (g)	Metamfetamin (g)	Kokain (g)	Heroin (g)
2007	122 124	6 992	387	5 978	37 588	20 333
2008	392 527	25 223	697	3 799	7 631	46 302
2009	171 800	33 427	12 499	3 596	12 904	31 258
2010	277 988	64 904	9 354	21 301	14 162	30 453
2011	440 780	62 817	2 431	18 476	16 071	4 730
2012	563 335	90 091	20 532	31 900	8 050	7 576
2013	735 362	73 639	1 321	69 137	35 788	5 045
2014	569 564	77 685	14 852	50 238	5 406	156 810
2015	655 055	30 770	7 558	107 363	120 386	1 585
2016	722 107	57 660	6 566	90 718	39 367	19 334
2017	1 094 601	54 392	9 126	93 256	27 376	19 084

Zdroj dat: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály Policie České republiky³⁸

³⁸ Policie České republiky: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály SKPV Policie ČR. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zpravy-annual-reports-jahresbericht.aspx>.

Drogy, zajištěné pachatelům trestné činnosti, jsou komodity, které není možno dále využít a získat tak jejich prodejem ekonomický prospěch. Naopak přinášejí pro stát další náklady spojené s jejich likvidací. Ve vztahu k pachatelům trestné činnosti se však jedná o významné odčerpání výnosů z jimi páchané trestné činnosti. Zajištění drog pachatelům trestné činnosti je i významným přínosem pro společnost, kdy z černého trhu je tímto odčerpáno určité množství omamných a psychotropních látek, které by se jinak dostaly k jejich uživatelům.

V níže uvedené tabulce jsou uvedeny ceny vybraných omamných a psychotropních látek za rok 2017. Údaje vycházejí z výroční zprávy Národní protidrogové centrály Policie České republiky za rok 2017.

Tabulka 4 - Zajištěné množství vybraných druhů drog a jejich hodnota

Údaje z roku 2017 za celou Českou republiku.

Droga	Zajištěné množství	Hodnota	Poznámka
Konopí sušina – cannabis	1 094 601 g	197 028 180 Kč	180 Kč / 1 g
Konopí rostliny	54 392 ks	979 056 000 Kč	Přepočteno na sušinu (1 rostlina = 100 g sušiny)
Hašiš	9 126 g	2 281 500 Kč	250 Kč / 1 g
Metamfetamin	93 256 g	110 974 640 Kč	1 190 Kč / 1 g
Kokain	27 376 g	54 752 000 Kč	2 000 Kč / 1 g
Heroin	19 084 g	20 038 200 Kč	1 050 Kč / 1 g

Zdroj dat: Výroční zpráva Národní protidrogové centrály SKPV Policie ČR za rok 2017³⁹

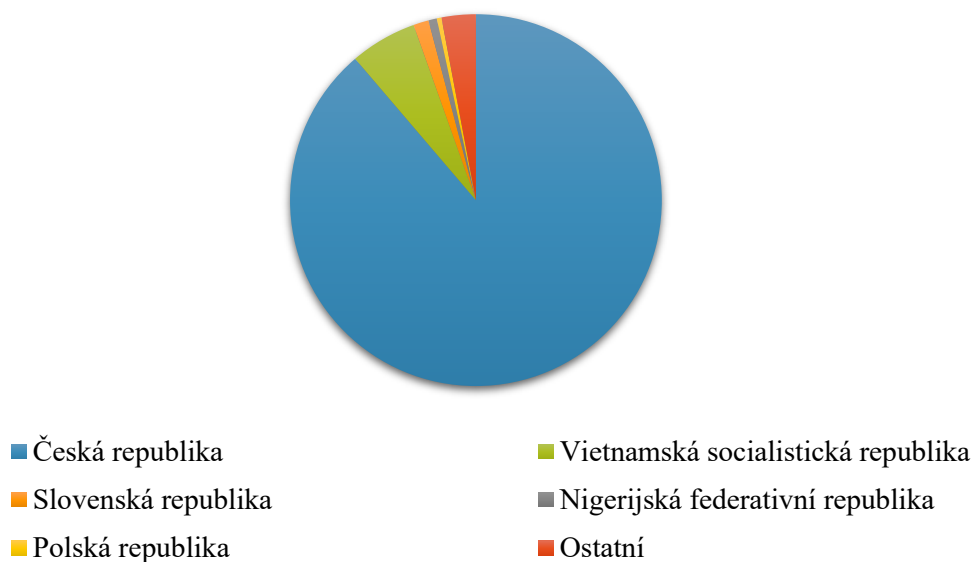
³⁹ Policie České republiky: Výroční zpráva Národní protidrogové centrály SKPV Policie ČR. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zpravy-annual-reports-jahresbericht.aspx>.

Finanční prostředky, odčerpané pachatelům trestné činnosti zajištěním drog jsou, jak vyplývá z výše uvedené tabulky, významným odčerpáním výnosu z trestné činnosti, který by jinak připadl jejím pachatelům.

4.4 Odsouzení za trestnou činnost výroba a distribuce drog v České republice za období 2007- 2017 podle státní příslušnosti

Počty osob odsouzených v letech 2007 – 2017 soudy v České republice za spáchání trestného činu podle § 283 trestního zákoníku, tedy zákona číslo 40/2009 Sb., případně podle § 187 trestního zákona, tedy zákona číslo 140/1961 Sb., s uvedením jejich příslušnosti těchto osob, jsou uvedeny v tabulce č. 5. Pro přehlednost jsou data graficky znázorněna v grafech č. 2 a 3.

Graf 2 - Počet osob odsouzených v České republice v letech 2007 – 2017 v souvislosti s trestnou činností výroby a distribuce drog podle jejich státní příslušnosti.

Zdroj dat: Ministerstvo spravedlnosti České republiky⁴⁰

⁴⁰ Viz. příloha č. 1.

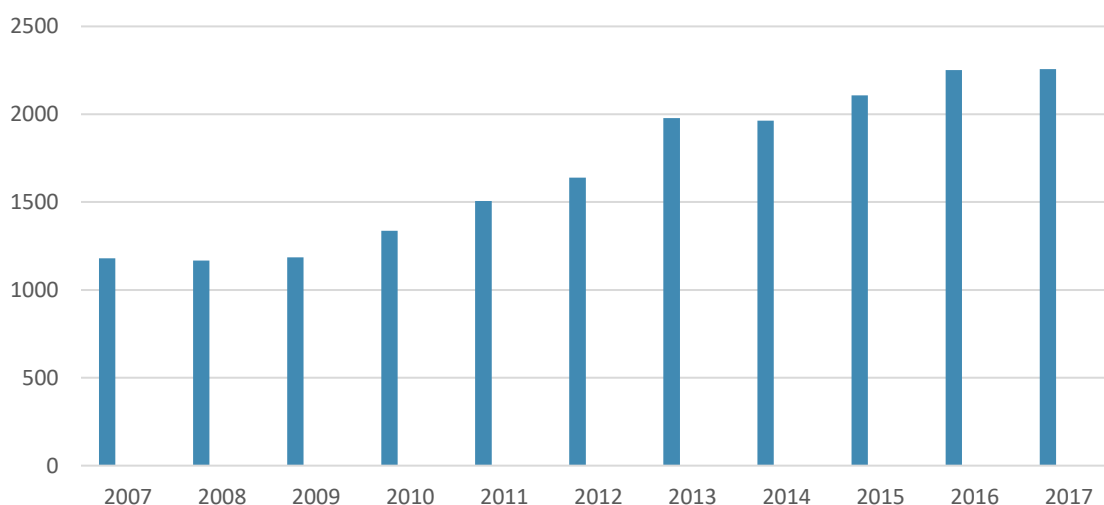
Tabulka 5 - Počty osob odsouzených v České republice v letech 2007 – 2017 v souvislosti s trestnou činností výroby a distribuce drog podle jejich státní příslušnosti.

Státní příslušnost/rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Celkem
Česká republika	1 086	1 099	1 092	1 209	1 131	1 441	1 732	1 696	1 799	1 978	2 010	16 483
Vietnamská soc. rep.	31	18	42	77	89	94	156	160	187	119	106	1 079
Slovenská republika	16	9	17	9	22	21	27	23	32	36	36	248
Nigerijská fed. republika	0	1	13	11	13	15	9	13	15	23	22	135
Polská republika	2	5	2	1	3	9	9	9	11	6	19	76
Ukrajina	2	4	2	5	7	7	1	9	11	12	13	73
Makedonie	10	2	4	6	0	5	5	1	6	8	1	48
Bulharská republika	2	5	2	2	1	2	4	1	4	17	7	47
Spolková rep. Německo	5	4	0	0	0	3	4	7	5	2	2	32
Republika Srbsko	2	0	0	0	0	2	2	5	3	3	8	25
Ruská federace	3	1	2	2	1	3	1	0	2	2	3	20
Nizozemské království	1	0	0	1	0	4	0	5	2	3	0	16
Republika Kosovo	0	0	0	0	2	5	3	2	3	1	0	16
Albánská republika	1	2	4	0	2	3	2	0	0	0	0	14
Rakouská republika	0	1	0	3	1	0	0	2	1	3	2	13
Ostatní	19	17	6	10	25	25	23	31	26	38	28	248
Celkem	1 180	1 168	1 186	1 336	1 507	1 639	1 978	1 964	2 107	2 251	2 257	18 573

Zdroj dat: Ministerstvo spravedlnosti České republiky⁴¹

⁴¹ Viz. příloha č. 1.

Graf 3 - Počty osob odsouzených v České republice v letech 2007 – 2017 v souvislosti s trestnou činností výroby a distribuce drog

Zdroj dat: Ministerstvo spravedlnosti České republiky⁴²

Z výše uvedeného je patrné, že nejvíce pachatelů drogové trestné činnosti spáchané a odhalené na území České republiky má českou státní příslušnost. Jako druhá nejpočetnější skupina pachatelů podle jejich státní příslušnosti byli zjištěni státní příslušníci Vietnamské socialistické republiky. Jedná se, jak je všeobecně známo, o jednu z nejpočetnějších národnostních menšin na území České republiky. Osoby mající státní příslušnost polskou, slovenskou, rakouskou či německou, tedy občané sousedních států, jsou již zastoupeni menší měrou. Z výše uvedených dat rovněž vyplývá, že pachatelé drogové trestné činnosti spáchané a odhalené na území České republiky mají státní příslušnost v mnoha státech Evropy, své zastoupení má však i Afrika. Toto zjištění plně odůvodňuje zaměření Národní protidrogové centrály Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky na odhalování trestné činnosti související s výrobou a distribucí drog v jejích mezinárodních a organizovaných formách.

⁴² Viz. příloha č. 1.

4.5 Trestná činnost pod vlivem drog v České republice v letech 2007 – 2017

Počty trestných činů spáchaných v České republice v letech 2007 – 2017 pod vlivem alkoholu či jiných drog jsou uvedeny v následující tabulce. Údaje vycházejí z dat o objasněných trestných činech za jednotlivá období. K tomuto autor této práce z vlastní zkušenosti uvádí, že pachatelé jednotlivých skutků bývají ovlivněni více drogami současně, a to buď v kombinaci alkoholu a některé z nealkoholových drog nebo kombinací více nealkoholových drog.

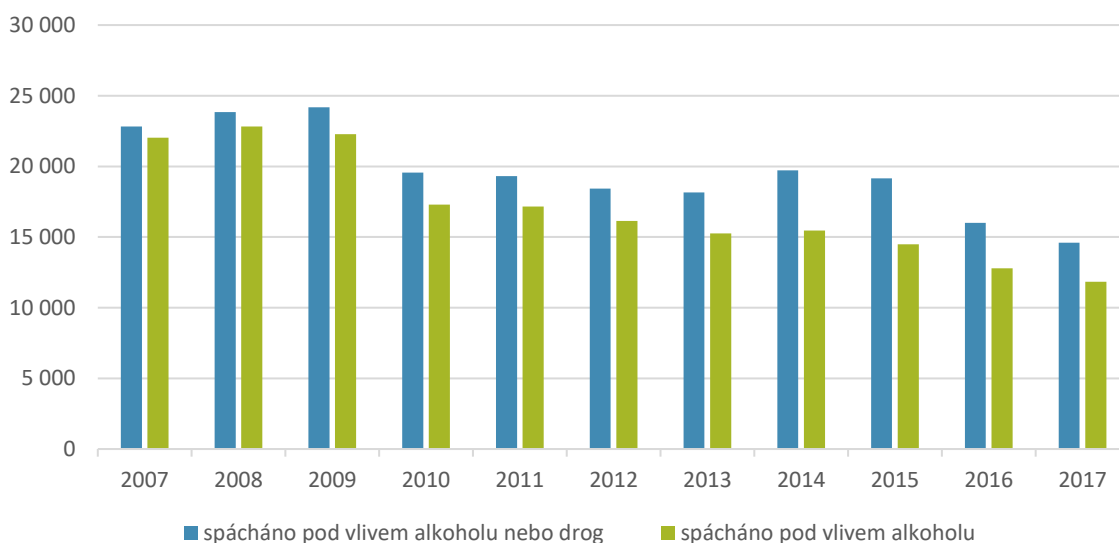
Tabulka 6 - Počty trestných činů spáchaných v České republice v letech 2007 – 2017 pod vlivem alkoholu nebo drog.

rok	spácháno pod vlivem alkoholu nebo drog	spácháno pod vlivem alkoholu
2007	22 823	22 030
2008	23 845	22 826
2009	24 177	22 277
2010	19 567	17 290
2011	19 310	17 168
2012	18 419	16 130
2013	18 155	15 265
2014	19 716	15 466
2015	19 157	14 489
2016	16 004	12 792
2017	14 601	11 843
Celkem	215 774	187 576

Zdroj dat: Policie České republiky⁴³

⁴³ Policie České republiky: Statistické přehledy kriminality. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Graf 4 - Počty trestných činů spáchaných v České republice v letech 2007 – 2017 pod vlivem alkoholu nebo drog.

Zdroj dat: Policie České republiky⁴⁴

Z výše uvedených dat je zřejmé, že počet objasněných trestných činů, spáchaných v České republice pachateli ovlivněnými alkoholem nebo jinou drogou vykazuje v období let 2007 – 2017 klesající tendenci.

U trestných činů spáchaných pachateli pod vlivem alkoholu nebo drog činí pokles 8 222 případů, tj. 36,03 %. U trestných činů spáchaných pachateli pod vlivem alkoholu činí pokles 10 187 případů, tj. 46,24 %. Z výše uvedených dat je však patrný nárůst rozdílu mezi počtem pachatelů ovlivněných alkoholem nebo drogami a počtem pachatelů ovlivněných pouze alkoholem. Zatímco v roce 2007 činil tento rozdíl 793 případů, v roce 2017 činil již 2 758 případů.

Ačkoliv tedy počty pachatelů, kteří jsou při spáchání trestné činnosti ovlivněni alkoholem nebo požitím drog vykazují dlouhodobě klesající tendenci, lze vysledovat nárůst počtu pachatelů, kteří před spácháním trestné činnosti inklinují k užití nealkoholových drog.

⁴⁴ Policie České republiky: Statistické přehledy kriminality. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

4.6 Vývoj trestné činnosti související s výrobou a distribucí drog v Královéhradeckém kraji za období let 2007 – 2017

Trestná činnost výroby a distribuce drog je pachateli páchána na celém území České republiky, mezi jednotlivými kraji však vykazuje různou intenzitu. V níže uvedené tabulce jsou zachyceny počty zjištěných případů výroby a distribuce drog v Královéhradeckém kraji za období let 2007 – 2017. Data jsou zachycena, obdobně jako v části 4.3 této práce, podle takticko-statistické klasifikace (dále jen TSK) jednotlivých skutků tak, jak jsou za jednotlivá období Policií České republiky vykazována.

Tabulka 7 - Počty případů odhalené trestné činnosti pachatelů výroby a distribuce drog v Královéhradeckém kraji za období let 2007 – 2017.

ROK	TSK 635	TSK 636	TSK 641	TSK 642	TSK 643	TSK 644	Celkem
2007	70	2	6	2	-	-	80
2008	72	2	8	1	-	-	83
2009	93	0	12	0	-	-	105
2010	115	0	12	4	5	1	137
2011	131	4	9	6	3	0	153
2012	115	2	17	3	8	0	145
2013	125	6	19	2	9	2	163
2014	162	4	21	16	5	0	208
2015	163	6	28	7	7	1	212
2016	197	5	26	5	7	1	241
2017	197	5	37	4	3	3	249
Celkem	1 440	36	195	50	47	8	1 776

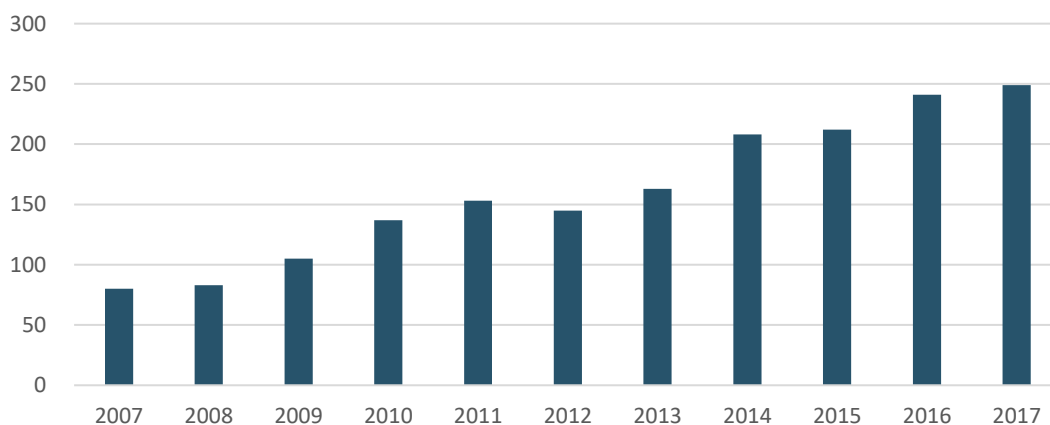
Zdroj dat: Policie České republiky⁴⁵

⁴⁵ Policie České republiky: Statistické přehledy kriminality. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Jednotlivé TSK v současné době představují trestnou činnost dle ustanovení zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku následovně:

- TSK 635 - § 283 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku,
- TSK 636 - § 287 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku,
- TSK 641 - § 284 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku,
- TSK 642 - § 286 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku,
- TSK 643 - § 285 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku,
- TSK 644 - § 288 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku.

Graf 5 - Vývoj trestné činnosti související s výrobou a distribucí drog v Královéhradeckém kraji za období let 2007 – 2017.

Zdroj dat: Policie České republiky⁴⁶

Z výše uvedených dat je zřejmé, že odhalená trestná činnost související s výrobou a distribucí drog na území Královéhradeckého kraje v letech 2007 – 2017 má stoupající tendenci, kdy počet těchto případů zjištěných v roce 2017 činí 311,25 % stavu z roku 2007. Na rozdíl od počtu případů v rámci celé České republiky, kde za období let 2014 – 2017 jsou počty těchto případů konstantní, v Královéhradeckém kraji je dle statistik Policie České republiky patrný nárůst odhalených případů výroby a distribuce drog i v těchto letech.

⁴⁶ Policie České republiky: Statistické přehledy kriminality. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Počty projednaných přestupků podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona číslo 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů (do 30. 5. 2017 jako přestupek podle § 30 odst. 1 písm. j) zákona číslo 200/1990 Sb., o přestupcích; od 31. 5. 2017 do 30. 6. 2017 jako přestupek podle § 30 odst. 1 písm. c) zákona číslo 200/1990 Sb., o přestupcích) v letech 2012 – 2016 v Královéhradeckém kraji jsou shrnuty v následující tabulce. Jedná se o případy, kdy policejní orgány zajistí u osoby držící při sobě návykovou látku pro vlastní potřebu a množství této návykové látky nedosahuje množství většího než malého.⁴⁷

Tabulka 8 - Počty pachatelů projednaných přestupků držení drog pro vlastní potřebu v Královéhradeckém kraji v letech 2012 – 2016.

Droga / rok	2012	2013	2014	2015	2016
Konopné drogy	38	36	50	912	763
Pervitin	3	8	12	61	43
Extáze	0	0	3	4	11
Ostatní drogy	0	1	1	3	2
Celkem	41	45	66	980	819

Zdroj dat: Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti⁴⁸

Z výše uvedených dat je patrný výrazný nárůst počtu projednaných přestupků v roce 2015. Tento nárůst lze jednoznačně vysvětlit zaměřením se policejních orgánů na tyto přestupky jako jednu z priorit jejich činnosti. Nejčastější drogou, kterou pachatelé těchto přestupků drží u sebe jsou drogy konopné, tedy marihuana, dále je to pervitin, jehož hlavní psychoaktivní složkou je metamfetamin. Toto rozložení plně koresponduje v části 4.3 této práci uvedeným zajištěným množstvím drog pachatelům trestné činnosti.

⁴⁷ Srov. stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, Tpjn 301/2013, uveřejněné pod číslem 15/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, popř. dále jen R 15/2014. Dostupné z: http://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/WebSpreadSearch

⁴⁸ Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti: Protidrogová politika. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/protidrogova-politika/>.

4.7 Ekonomické dopady zkoumané trestné činnosti na společnost

4.7.1 Finanční náklady na léčbu drogově závislých osob

Trestná činnost na úseku drogové kriminality má i zásadní ekonomické dopady na společnost, kdy se jedná nejen o výši škod, které při páchání trestné činnosti osoby ovlivněné drogami a jednající pod vlivem drog spáchají, ale i o náklady na léčení drogově závislých osob, hrazené z veřejného zdravotního pojištění. U léčby drogově závislých osob hovoříme o léčbě psychiatrické, kdy podle Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů MKN-10 (dále jen MKN-10)⁴⁹ jsou v této práci jsou zvláště rozlišovány diagnózy F10 (*Poruchy duševní a poruchy chování, způsobené užíváním alkoholu*) a diagnózy F11 – F19 (*Poruchy duševní a poruchy chování, způsobené užíváním ostatních psychoaktivních látek*).

V níže uvedených tabulkách jsou shrnuty počty osob léčících se v ambulantních psychiatrických zařízeních a v psychiatrických lůžkových zařízeních, kterým byla jako hlavní diagnóza stanovena diagnóza F10, případně F11 – F19 a průměrná ošetrovací doba těchto osob.

⁴⁹ Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky: Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů MKN-10. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/cz/mkn/index.html>.

Tabulka 9 - Počty osob léčících se v letech 2007 – 2017 v psychiatrických zařízeních, kterým byla jako hlavní diagnóza stanovena diagnóza F10, případně F11 – F19.

rok / diagnóza	I / F10	I / F11-F19	II / F10	II / F11-F19	III / F10	III / F11-F19
2007	25 342	16 854	x	x	10 877	5 497
2008	25 293	17 319	x	x	10 722	5 432
2009	27 367	15 476	6 977	3 633	10 419	5 466
2010	27 275	17 541	6 597	3 164	10 003	5 358
2011	26 971	17 598	7 092	3 690	9 765	5 485
2012	26 280	17 974	6 577	3 574	9 544	5 875
2013	26 459	17 351	6 577	3 574	9 067	6 537
2014	x	x	x	x	9 724	6 663
2015	26 954	19 520	6 449	4 468	9 521	6 323
2016	26 366	18 843	6 008	4 650	9 489	6 049
2017	26 642	19 009	6 061	4 320	8 903	5 610

Zdroj dat: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR⁵⁰

Legenda:

- I - Počet léčených pacientů podle vybraných diagnóz v ambulantních psychiatrických zařízeních
- II - Počet léčených pacientů podle vybraných diagnóz v ambulantních psychiatrických zařízeních - nově zjištěná onemocnění
- III - Vývoj počtu propuštěných a zemřelých v psychiatrických lůžkových zařízeních podle skupin psychiatrických diagnóz

⁵⁰ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR: *Psychiatrická péče* [online]. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/katalog/zdravotnicka-statistika/psychiatricka-pece>.

Tabulka 10 - Průměrná ošetrovací doba u osob léčících se v letech 2007 – 2017 v psychiatrických zařízeních, kterým byla jako hlavní diagnóza stanovena diagnóza F10, případně F11 – F19.

rok / diagnóza	IV / F10	IV / F11-F19	V / F10	V / F11-F19
2007	13,6	10,4	58,5	36,1
2008	16,2	12,5	66,5	37,4
2009	16,1	13,0	61,7	41,0
2010	16,6	12,2	67,6	40,8
2011	16,6	12,3	64,9	43,0
2012	14,5	11,8	62,9	42,0
2013	15,2	11,8	65,8	39,8
2014	13,5	11,8	62,3	42,7
2015	11,9	11,0	61,5	43,6
2016	11,9	11,8	59,0	46,0
2017	9,6	9,9	60,5	47,6

Zdroj dat: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR⁵¹

Legenda:

- IV - Průměrná ošetrovací doba (počet dnů) - Psychiatrická oddělení nemocnic
- V - Průměrná ošetrovací doba (počet dnů) - Psychiatrické nemocnice/léčebny

Z výše uvedených dat je zřejmé, že počet osob léčících se v ambulantních psychiatrických zařízeních s diagnózou (podle MKN-10) F10 vykazuje za sledované období let 2007 – 2017 jen mírný vzestup, když v roce 2007 tento činil 25 342 osob a v roce 2017 činil 26 642 osob. Nárůst osob léčících se s uvedenou diagnózou v ambulantních psychiatrických zařízeních za dané období tedy činí 1 300 osob.

Počet osob, léčících se v ambulantních psychiatrických zařízeních s některou z diagnóz (podle MKN-10) F11 – F19 vykazuje za sledované období let 2007 – 2017 již podstatnější vzestup, když v roce 2007 tento činil 16 854 osob a v roce 2017 činil 19 009

⁵¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR: *Psychiatrická péče* [online]. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/katalog/zdravotnicka-statistika/psychiatricka-pece>.

osob. Nárůst osob léčících se s uvedenou diagnózou v ambulantních psychiatrických zařízeních za dané období tedy činí 2 155 osob.

Počet nově zjištěných onemocnění u osob léčících se v ambulantních psychiatrických zařízeních s diagnózou (podle MKN-10) F10 vykazuje za sledované období let 2009 – 2017 (kdy jsou data vykazována) naopak pokles, když v roce 2009 tento činil 6 977 osob a v roce 2017 činil 6 061 osob, jedná se tedy o pokles o 916 osob.

V porovnání s tím počet nově zjištěných onemocnění u osob léčících se v ambulantních psychiatrických zařízeních s některou z diagnóz (podle MKN-10) F11 – F19 vykazuje za sledované období let 2009 – 2017 (kdy jsou data vykazována) nárůst, když v roce 2009 tento činil 3 633 osob a v roce 2017 činil 4 320 osob, jedná se tedy o nárůst o 687 osob.

Průměrná ošetrovací doba na psychiatrických odděleních nemocnic činí ve sledovaném období let 2007 – 2017 u diagnózy (podle MKN-10) F10 9,6 – 16,6 dne, u diagnózy F11 – F19 9,9 – 13 dní.

Průměrná ošetrovací doba v psychiatrických nemocnicích a léčebnách činí ve sledovaném období let 2007 – 2017 u diagnózy (podle MKN-10) F10 58,5 – 67,6 dne, u diagnózy F11 – F19 36,1 – 47,6 dne.

Porovnáním počtů osob propuštěných a zemřelých v psychiatrických lůžkových zařízeních, s přihlédnutím k výše zmíněné průměrné ošetrovací době, u osob se stanovenou diagnózou (podle MKN-10) F10, bylo zjištěno, že tyto vykazují pokles. Počet těchto osob roce 2007 činil 10 877 osob a v roce 2017 činil 8 903 osob, jedná se tedy o pokles o 1 974 osob.

Počet osob propuštěných a zemřelých v psychiatrických lůžkových zařízeních, s přihlédnutím k výše zmíněné průměrné ošetrovací době, u osob se stanovenou diagnózou (podle MKN-10) F11 – F19, bylo zjištěno, že tyto vykazují mírný nárůst. Nejvyšší počet těchto osob byl v roce 2014, od této doby sledujeme naopak pokles osob hospitalizovaných s uvedenými diagnózami. Počet těchto osob roce 2007 činil 5 497 osob, v roce 2014 činil 6 663 osob a v roce 2017 činil 5 610 osob.

Počty osob léčících se se závislostí na alkoholu (diagnóza dle MKN-10 F10) tedy ve sledovaném období vždy převýšil počty osob léčících se se závislostí na nealkoholových drogách (diagnózy dle MKN-10 F11 – F19), u nealkoholových drog však zjištěná data vykazují strmější nárůst počtů případů.

Léčebnou návykových nemocí v Nechanicích, která je detašovaným pracovištěm Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice v Hradci Králové jsou poskytovány tři typy léčby, a to střednědobá odvykací léčba v délce 3 – 5 měsíců, krátkodobý stabilizační pobyt v délce 2 – 6 týdnů a krátkodobé opakovací pobyty pro osoby abstinující.⁵²

Pro zjištění nákladů na hospitalizaci osob se stanovenou diagnózou (podle MKN-10) F10 – F19 byla autorem práce vyžádána u Fakultní nemocnice Hradec Králové data k vyčíslení nákladů na hospitalizaci (pobyt) pacienta v Léčebně návykových nemocí Nechanice (příp. jiném oddělení Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice Hradec Králové) z důvodu protitoxikomanické léčby (alkohol, nealkoholové drogy) s uvedením průměrné délky tohoto léčení. Zjištěná data jsou uvedena v následující tabulce.

Tabulka 11 - Náklady na hospitalizaci ve Fakultní nemocnici Hradec Králové (dg. F10 - F19)

rok	Počet hospitalizovaných	Celkové náklady (Kč)	Náklady na 1 hospitalizaci (Kč)	Průměrná ošetrovací doba (dny)
2007	362	18 649 400	51 500	43,2
2008	352	20 514 000	58 300	42,4
2009	317	22 753 400	71 800	45,6
2010	288	22 420 500	77 800	48,8
2011	287	21 729 700	75 700	50,4
2012	295	23 151 800	78 500	51,0
2013	287	22 669 500	79 000	53,3
2014	271	26 331 800	97 200	58,4
2015	264	27 554 100	104 400	58,9
2016	273	24 754 500	90 700	49,3
2017	264	26 945 800	101 700	55,8

Zdroj dat: Fakultní nemocnice Hradec Králové⁵³

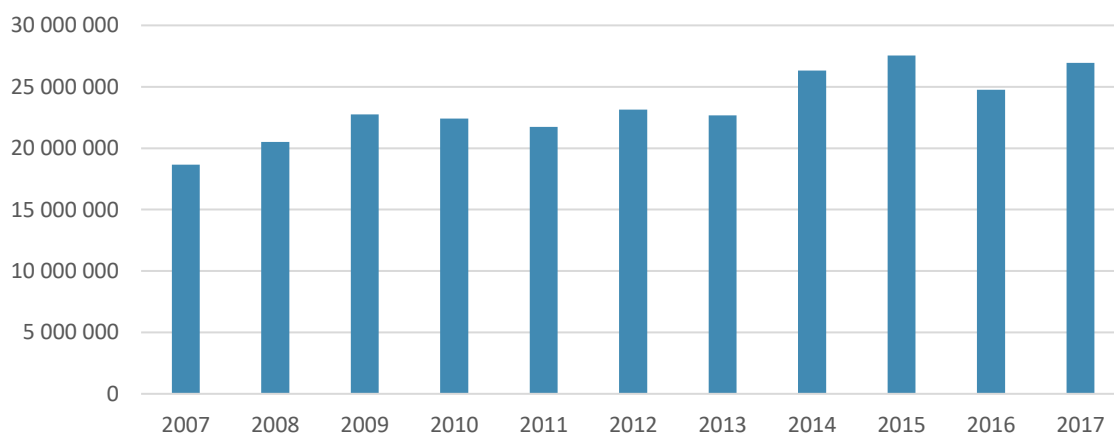
⁵² Fakultní nemocnice Hradec Králové. Dostupné z: <https://www.fnhk.cz/psych/soucasti-kliniky/oddeleni/lnn>.

⁵³ Viz. příloha č. 2.

Porovnáním celkových nákladů a nákladů na jednu hospitalizaci bylo zjištěno, že počet hospitalizací osob se stanovenou diagnózou (podle MKN-10) F10 – F19 ve Fakultní nemocnici Hradec Králové, případně Léčebně návykových nemocí v Nechanicích ve sledovaném období let 2007 – 2017 vykazuje mírně klesající tendenci. Počet hospitalizací však bývá zpravidla výrazně ovlivněn aktuální kapacitou konkrétního zdravotnického zařízení a nenesete tedy vypovídací hodnotu o vývoji nemocnosti při stanovení vybrané diagnózy.

Finanční náklady na hospitalizaci zmíněných osob ve Fakultní nemocnici Hradec Králové, případně Léčebně návykových nemocí v Nechanicích vykazují naopak tendenci vzrůstající, jak je pro přehlednost znázorněno v následujících grafech.

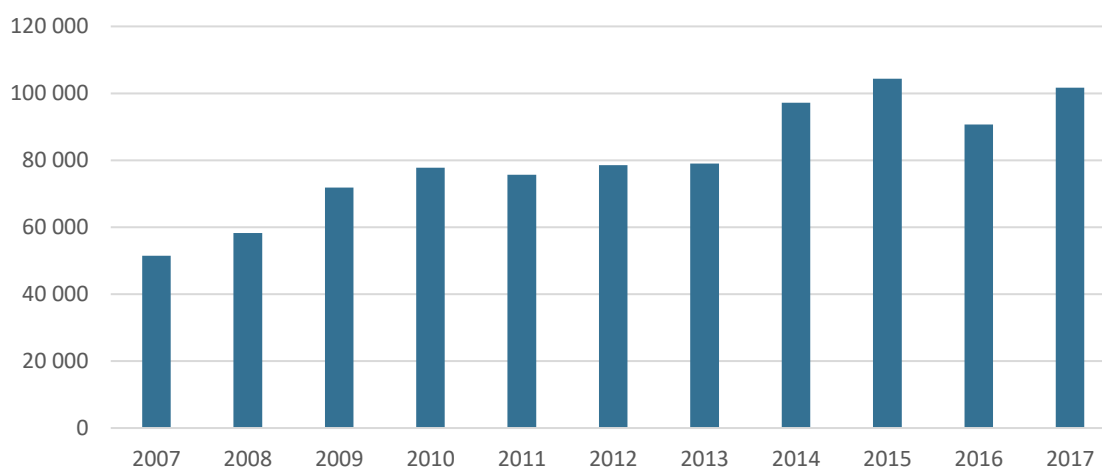
Graf 6 - Vývoj celkových nákladů na hospitalizaci ve Fakultní nemocnici Hradec Králové (v Kč, pacienti s dg. F10 - F19)

Zdroj dat: Fakultní nemocnice Hradec Králové⁵⁴

⁵⁴ Viz. příloha č. 2.

Graf 7 - Vývoj nákladů na jednu hospitalizaci ve Fakultní nemocnici Hradec Králové (v Kč, pacienti s dg. F10 - F19)

Zdroj dat: Fakultní nemocnice Hradec Králové⁵⁵

Ve Fakultní nemocnici Hradec Králové, kdy součástí tamní Psychiatrické kliniky je Léčebna návykových nemocí v Nechanicích, došlo ve sledovaném období let 2007 – 2017 ke zvýšení průměrné délky léčby pacientů se stanovenou diagnózou (podle MKN-10) F10 – F19 ze 43,2 na 55,8 dne, tedy o 29,17 %. Výrazně vyšší nárůst však lze vysledovat u průměrných nákladů na hospitalizaci těchto pacientů, kde došlo za sledované období k nárůstu z 51 500 Kč v roce 2007 na 101 700 Kč v roce 2017, což je nárůst o 97,48 %.

Léčba pacientů ve zdravotnických zařízeních se zaměřením na psychiatrickou a adiktologickou léčbu je plně hrazena z veřejného zdravotního pojištění.

Pro zjištění nákladů zdravotních pojišťoven, a tedy i veřejného zdravotního pojištění, na úhradu léčby osob hospitalizovaných ve zdravotnických zařízeních v souvislosti s užíváním drog byly autorem práce osloveny Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky a Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky se žádostí, podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím⁵⁶, o vyčíslení průměrných finančních nákladů na léčbu drogově závislých osob (alkohol, nealkoholové drogy), a to jak

⁵⁵ Viz. příloha č. 2.

⁵⁶ Zákony pro lidi. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/>.

léčbu ambulantní, tak i léčbu substituční v rámci České republiky a o zjištění průměrné délky tohoto léčení s uvedením kdo tyto náklady financuje.

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky (dále též jen „VZP“) na základě žádosti zaslala autorovi práce rozhodnutí pod č.j. VZP-19-00577661-D1A3, v němž žádost autora odmítla s tím, že „*informace požadované v žádosti se žadateli neposkytnou.*“ Uvedené rozhodnutí je odůvodněno mimo jiné tím, že „*VZP nemá žadatelem požadované informace k dispozici.*“⁵⁷

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky (dále též jen „ZP MV ČR“) na základě žádosti zaslala autorovi práce rozhodnutí pod č.j. ZPMV/0146195/2019, v němž žádost autora odmítla s tím, že „*na požadované informace se ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. povinnost poskytovat informace nevztahuje.*“ Uvedené rozhodnutí je odůvodněno mimo jiné tím, že „*Účastník řízení požaduje ve své žádosti informace, které ZP MV ČR v požadované struktuře ani rozsahu nemá k dispozici.*“⁵⁸

Ustanovení § 2 odst. 4 zákona číslo 160/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, říká, že „*Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*“⁵⁹

Z výše uvedeného, zhodnocením zamítavých stanovisek Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky a Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra České republiky, je patrné, že ani jedna z uvedených zdravotních pojišťoven fakticky nesleduje, v jaké výši jsou z její strany vynakládány finanční prostředky na léčbu drogově závislých osob. Pro poskytnutí těchto údajů by je musely pojišťovny aktivně ve svých databázích vyhledat. Bez znalosti výše těchto nákladů však není možno adekvátně na tyto ze strany zdravotních pojišťoven reagovat a prosazovat tak systémové změny v léčbě těchto osob tak, aby bylo dosaženo maximální efektivity léčby.

Přehled vývoje nákladů zdravotních pojišťoven na léčbu uživatelů alkoholu a nealkoholových drog zpracovával v letech 2007 – 2011 Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky. Celkové náklady zdravotních pojišťoven na tuto léčbu jsou shrnuty v následující tabulce. Údaje jsou uvedeny v milionech Kč.

⁵⁷ Viz. příloha č. 3.

⁵⁸ Viz. příloha č. 4.

⁵⁹ Zákony pro lidi. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/>.

Tabulka 12 - Přehled vývoje nákladů zdravotních pojišťoven na léčbu uživatelů alkoholu a nealkoholových drog v letech 2007 – 2011.

Údaje uvedeny v milionech Kč.

Diagnóza / rok	2007	2008	2009	2010	2011
F10	1 032	1 054	1 214	1 173	1 110
F11 – F19	331	393	444	459	453
Celkem	1 363	1 447	1 658	1 632	1 563

Zdroj dat: Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky⁶⁰

Legenda:

- F10 – poruchy duševní a poruchy chování způsobené užíváním alkoholu
- F11 – F19 – poruchy duševní a poruchy chování způsobené užíváním ostatních psychoaktivních látek

Pro pacienty psychiatrických oddělení nemocnic, kteří nemají zdravotní pojištění a jsou tedy ve vztahu k danému zdravotnickému zařízení samoplátci, si zdravotnická zařízení určují cenu hospitalizace podle vlastní interní kalkulace. Cena hrazená pacientem – samoplátcem je v Psychiatrické nemocnici Bohnice stanovena na 2 400 Kč za jeden ošetrovací den. Hodnota bodu pro ostatní zdravotnické výkony pro samoplátce je stanovena na 1 Kč.⁶¹

Pro porovnání s uvedenou cenou hrazenou pacientem – samoplátcem v Psychiatrické nemocnici Bohnice, která činí 2 400 Kč za jeden ošetrovací den, byly autorem práce propočteny průměrné denní náklady na jednu hospitalizaci u pacientů se stanovenou diagnózou (podle MKN-10) F10 – F11 ve Fakultní nemocnici Hradec Králové v roce 2017. Zde při nákladech na jednu hospitalizaci ve výši 101 700 Kč a průměrné ošetrovací době 55,8 dne činí průměrné denní náklady na jednu hospitalizaci 1 823 Kč.

⁶⁰ NECHANSKÁ, Blanka. Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky.

⁶¹ Psychiatrická nemocnice Bohnice. Dostupné z: <https://www.bohnice.cz/o-nemocnici/cenik-vykonu-a-sluzeb/>.

Jak vyplývá z dat uvedených v tabulkách č. 9 a 10, počet propuštěných a zemřelých osob se stanovenou diagnózou (podle MKN-10) F10 – F19 v psychiatrických lůžkových zařízeních v roce 2017 činil 14 513 osob. Průměrná ošetrovací doba činila 60,5, respektive 47,6 dne.

Při průměrných denních nákladech za hospitalizaci ve výši 1 823 Kč by roční náklady na hospitalizaci uvedených osob při průměrné ošetrovací době 47,6 dne činily 1 259 362 672 Kč. Při průměrných denních nákladech za hospitalizaci ve výši 2 400 Kč by roční náklady na hospitalizaci uvedených osob při průměrné ošetrovací době 47,6 dne činily 1 657 965 120 Kč. Za předpokladu plné úhrady předmětných hospitalizací zdravotními pojišťovnami se zde již jedná o významný náklad k tíži zdravotních pojišťoven, a tedy i celého systému veřejného zdravotního pojištění. Jedná se však jen o náklady na osoby hospitalizované v psychiatrických lůžkových zařízeních. Ve výpočtu nejsou zahrnuty osoby léčící se s diagnózou (podle MKN-10) F10 – F19 v ambulantních psychiatrických zařízeních, kterých bylo v roce 2017 celkem 45 651, z toho 26 642 s diagnózou F10 a 19 009 s diagnózou F11 – F19.

Adiktologické služby poskytované drogově závislým osobám ambulantními zařízeními provozovanými neziskovými společnostmi, mezi které patří například Laxus, z.ú., jsou pro klienty jimi provozovaných zařízení provozujících adiktologické služby poskytovány zdarma.⁶² Náklady na léčbu v těchto zařízeních tedy nese provozovatel daného zařízení, financuje ji z vlastních zdrojů. Tato skutečnost je skrytým nákladem pro společnost, neboť finanční prostředky a lidské zdroje vynaložené na provoz těchto zařízení by v případě neexistence nutnosti jejich provozování mohly být využity na jinou veřejně prospěšnou činnost.

⁶² Laxus, z.ú.: Ambulantní centrum Hradec Králové. Dostupné z: <https://www.laxus.cz/centra/ambulantni-centrum-hradec-kralove/>.

4.7.2 Finanční náklady na odsouzené při výkonu trestu odnětí svobody pro trestnou činnost výroba a distribuce drog

Pro zjištění finančních nákladů na umístění osob odsouzených v souvislosti s výrobou či distribucí drog k nepodmíněnému trestu odnětí svobody byla autorem práce shromážděna a analyzována data zveřejňovaná Vězeňskou službou České republiky ve formě statistických ročenek. Z těchto byly vybrány a analyzovány údaje o průměrném denním stavu vězňených osob v celé soustavě věznic v České republice, průměrném denním výdaji na jednoho vězně a vyčíslení výdajů Vězeňské služby České republiky na Program protidrogové politiky.

V níže uvedené tabulce jsou uvedeny počty odsouzených osob umístěných ve věznicích v České republice za spáchání trestného činu souvisejícího se výrobou či distribucí drog. Údaje jsou platné vždy k 31. 12. příslušného roku.

Tabulka 13 - Počty odsouzených osob umístěných ve věznicích v České republice za spáchání trestného činu souvisejícího se výrobou či distribucí drog (údaje jsou platné vždy k 31. 12. příslušného roku).

Rok	I	II	III	IV	Celkem
2007	1 314	101	144	69	1 628
2008	1 257	127	185	93	1 662
2009	3 073	323	365	138	3 899
2010	1 696	143	145	32	2 016
2011	1 929	126	155	26	2 236
2012	1 399	120	122	14	1 655
2013	1 281	98	78	8	1 465
2014	1 470	118	76	6	1 670
2015	1 719	166	97	9	1 991
2016	1 987	189	99	9	2 284
2017	2 104	192	129	6	2 431

Zdroj dat: Statistické ročenky Vězeňské služby České republiky⁶³

⁶³ Vězeňská služba České republiky. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/informacni-servis/statistiky/statisticke-rocenky-vezenske-sluzby/>.

Legenda trestných činů

- I - § 187 zák. č. 140/1961 Sb., § 283 zák. č. 40/2009 Sb.
- II - § 187a zák. č. 140/1961 Sb., § 284 zák. č. 40/2009 Sb.
- III - § 188 zák. č. 140/1961 Sb., § 286 zák. č. 40/2009 Sb.
- IV - § 188a zák. č. 140/1961 Sb., § 287 zák. č. 40/2009 Sb.

Náklady na umístění odsouzených osob ve věznici jsou vyčíslovány každoročně Vězeňskou službou České republiky, jejich výše je uvedena v následující tabulce. Ve sloupci IV je uvedena výše výdajů Vězeňské služby České republiky na Program protidrogové politiky za každý rok, přičemž tento údaj je samostatně sledován a vyčíslován od roku 2011.

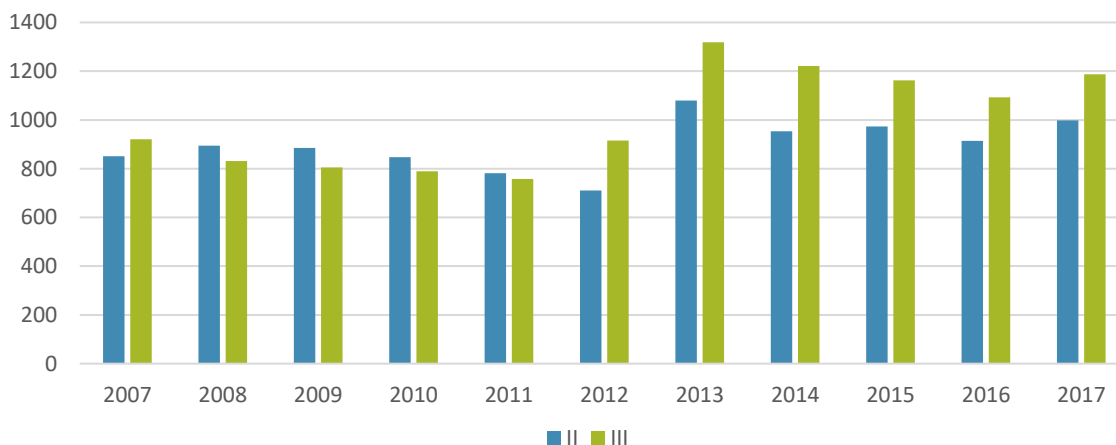
Tabulka 14 - Náklady na umístění odsouzených osob ve věznici.

Rok	I	II	III	IV
2007	19 103	851	921	-
2008	20 148	895	831	-
2009	21 853	885	805	-
2010	21 914	847	789	-
2011	22 964	782	758	2 702 190
2012	23 338	710	916	9 904 350
2013	16 388	1 080	1 319	5 960 620
2014	17 681	954	1 221	3 999 780
2015	19 979	973	1 163	3 973 460
2016	22 018	914	1 093	3 993 090
2017	22 620	998	1 187	7 964 370

Zdroj dat: Statistické ročenky Vězeňské služby České republiky⁶⁴

⁶⁴ Vězeňská služba České republiky. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/informacni-servis/statistiky/statisticke-rocenky-vezenske-sluzby/>.

Graf 8 - Náklady na umístění odsouzených osob ve věznici (denní výdaj na 1 vězně).

Zdroj dat: Statistické ročenky Vězeňské služby České republiky⁶⁵

Legenda:

- I - průměrný denní stav vězňených osob,
- II - průměrný denní výdaj na 1 vězně za organizační jednotku v Kč (tj. náklady na platy, pojistné, ostatní věcné výdaje a FKSP),
- III - průměrný denní výdaj na 1 vězně za celou Vězeňskou službu v Kč (tj. náklady na platy, pojistné, ostatní věcné výdaje, FKSP a kapitálové výdaje),
- IV - výdaje na Program protidrogové politiky v Kč.

Náklady spojené s výkonem vazby a výkonem trestu odnětí svobody je, podle § 152 zákona číslo 141/1961 Sb., trestního řádu, povinen státu uhradit odsouzený v případě, že byl pravomocně uznán vinným.

Náklady výkonu vazby jsou podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti číslo 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o

⁶⁵ Vězeňská služba České republiky. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/informacni-servis/statistiky/statisticke-rocenky-vezenske-sluzby/>.

výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů, stanoveny na 45 Kč za každý započatý kalendářní den.

Povinnost odsouzeného k úhradě nákladů výkonu trestu je dále stanovena zákonem číslo 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů. Podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti číslo 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů, se k úhradě nákladů výkonů trestu použije maximálně 26 % čisté odměny odsouzeného, maximálně 1 500 Kč za kalendářní měsíc. Podle § 2 uvedené vyhlášky jsou dále odsouzenému prováděny srážky k úhradě výživného nezaopatřených dětí ve výši 30 % jeho čisté odměny, za podmínek dále stanovených předmětnou vyhláškou.

Z výše uvedeného je patrné, že ačkoliv průměrný denní výdaj na jednoho vězně za celou Vězeňskou službu byl v roce 2017 vyčíslen na 1 187 Kč, tj. 36 104 Kč měsíčně, je úhrada ze strany odsouzeného, která činí maximálně 1 500 Kč měsíčně, v hrubém nepoměru s vynaloženými náklady, jdoucími k tíži státního rozpočtu.

4.7.3 Problematika státem vypláceného náhradního výživného na děti za osoby odsouzené za spáchání trestného činu pod vlivem drog

Mezi nezanedbatelné ekonomické náklady společnosti související s trestnou činností na úseku drogové kriminality a trestné činnosti spáchané pachatelí pod vlivem drog je zabezpečení nezletilých a jinak nezaopatřených dětí v rodinách, kde jeden ze zákonných zástupců dítěte je odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a v důsledku tohoto si neplní vůbec či plní pouze v minimální míře svou vyživovací povinnost vůči nezaopatřenému dítěti. V těchto rodinách by nezaopatřeným dětem měl výživné platit stát formou náhradního výživného.

Vláda České republiky se uvedenou problematikou v minulých letech již zabývala. V roce 2015 oznámila tehdejší ministryně práce a sociálních věcí Mgr. Michaela Marksová, cestou oficiálních internetových stránek zmíněného ministerstva, že na březnovém zasedání

vlády prosadila zálohované výživné jakožto jednu z programových priorit jí řízeného ministerstva.⁶⁶

K návrhu zákona o náhradním výživném zaujala vláda České republiky na své schůzi dne 4. dubna 2018 nesouhlasné stanovisko. Podle tohoto návrhu by náhradní výživné měl hradit stát, jednalo by se tedy o náklad k tíži státního rozpočtu. Usnesením výboru pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 6. září 2018 bylo projednávání zákona o náhradním výživném přerušeno v obecné rozpravě.⁶⁷

Zákon o náhradním výživném tedy nebyl v legislativním procesu schválen, a proto současná ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc. chce tento prosadit v roce 2019 tak, aby vešel v platnost v roce 2020. Zákon by kromě finanční pomoci od státu měl usnadňovat i zlepšení vymáhání výživného od osob, které si svou vyživovací povinnost nebudou řádně plnit.⁶⁸

Autorem práce bylo dotazem na odbor sociálních věcí, oddělení sociálně-právní ochrany dětí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje zjištěno, že ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci statistik v oblasti sociálně-právní ochrany dětí nijak nesleduje počty rodin, v nichž některý z rodičů zneužívá návykové látky či byl za trestnou činnost související s návykovými látkami odsouzen. V evidenci oddělení sociálně-právní ochrany dětí příslušných obecních úřadů obcí s rozšířenou působností jsou vedeny děti zejména z důvodů uvedených v § 6 zákona č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí. Skutečnost, že je jeden z rodičů dítěte uživatelem návykových látek, nezakládá důvod pro vedení dítěte, případně celé rodiny, v evidenci místně příslušného oddělení sociálně-právní ochrany dětí.⁶⁹

⁶⁶ Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/30591>.

⁶⁷ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw>.

⁶⁸ ČTK. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/mpsv-letos-navrhne-zalohovane-vyzivne-ci-zmeny-davek-na-bydleni/1704812>.

⁶⁹ viz. příloha č. 5

5 Shrnutí výsledků zkoumání

Zkoumáním problematiky drogové trestné činnosti, se zaměřením na dopady uvedeného jednání na společnost, byly zjištěny nedostatky v platné právní úpravě, kdy pro stanovení právní kvalifikace jednání pachatele je nutno jeho čin posuzovat v konsenzu příslušných zákonů, nařízení vlády a soudních judikátů, což vede ke složitosti při stanovování právní kvalifikace jednání pachatele.

Provedeným zkoumáním bylo zjištěno, že nárůst odhalené trestné činnosti související s výrobou a distribucí drog je za zkoumané období let 2007 – 2017 v rámci České republiky téměř dvojnásobný. Nárůst počtu projednaných přestupků držení omamných a psychotropních látek za období let 2012 – 2016 je výše než trojnásobný.

Z dat Vězeňské služby České republiky o počtech osob odsouzených za spáchání trestného činu výroby či distribuce drog za sledované období let 2007 – 2017 vykazuje téměř dvojnásobný nárůst, což koresponduje s daty Policie České republiky o počtu případů odhalení této trestné činnosti. Z uvedeného tedy lze dovodit, že pokud je orgány činnými v trestním řízení uvedená trestná činnost odhalena, je zpravidla vedené trestní řízení dovedeno až do fáze podání obžaloby na pachatele těchto trestných činů a jejich postavení před soud. Pachatelé této trestné činnosti nejsou výhradně občané České republiky, jedná se i o státní příslušníky s Českou republikou sousedících států, příslušníky národnostních menšin a občany dalších států.

S nárůstem počtu zjištěných případů a odsouzených pachatelů drogové trestné činnosti však nekorrespondují počty případů, kdy pachatel trestného činu je při jeho spáchání pod vlivem alkoholu nebo drog. Statistika ovlivnění pachatelů alkoholem nebo drogami vykazuje v celostátních statistikách za sledované období pokles, a to u ovlivnění pouze alkoholem výrazný, ve výši 46,24 %. Pokles počtu případů, kdy je pachatel ovlivněn alkoholem nebo drogami již tak výrazný není a činí za sledované období 36,03 %. Zkoumáním byl dále zjištěn nárůst rozdílu mezi počtem pachatelů ovlivněných alkoholem nebo drogami a počtem pachatelů ovlivněných pouze alkoholem. Zatímco v roce 2007 činil tento rozdíl 793 případů, v roce 2017 činil již 2 758 případů. Ačkoliv tedy počty pachatelů, kteří jsou při spáchání trestné činnosti ovlivněni alkoholem nebo požitím drog vykazují dlouhodobě klesající tendenci, lze vysledovat nárůst počtu pachatelů, kteří před spácháním trestné činnosti inklinují k užití nealkoholových drog.

Pro porovnání s daty o drogové trestné činnosti v rámci území České republiky byla zkoumána i data o této trestné činnosti za území Královéhradeckého kraje, kdy tímto bylo zjištěno, že odhalená trestná činnost související s výrobou a distribucí drog na území Královéhradeckého kraje v letech 2007 – 2017 má stoupající tendenci, nárůst za uvedené období je více než trojnásobný. Na rozdíl od počtu případů v rámci celé České republiky, kde za období let 2014 – 2017 jsou počty těchto případů konstantní, v Královéhradeckém kraji je dle statistik Policie České republiky patrný nárůst odhalených případů výroby a distribuce drog i v těchto letech. Nárůst počtu projednaných přestupků držení omamných a psychotropních látek za období let 2012 – 2016 je téměř dvacetinásobný, což vypovídá o zvýšené činnosti policejních orgánů při odhalování a postihování uvedeného deliktního jednání.

Při zkoumání ekonomických dopadů drogové trestné činnosti na společnost byla shromážděna a analyzována data o počtech osob léčících se v psychiatrických nemocnicích a psychiatrických odděleních nemocnic se závislostí na alkoholu nebo nealkoholových drogách. Podle výsledků zkoumání vykazuje za sledované období let 2007 – 2017 počet osob léčících se v ambulantních psychiatrických zařízeních s diagnózou (podle MKN-10) F10 (poruchy chování způsobené užíváním alkoholu) jen mírný vzestup, činící 1 300 osob. Počet osob léčících se v ambulantních psychiatrických zařízeních s diagnózou (podle MKN-10) F11 – F19 (poruchy chování způsobené užíváním nealkoholových drog) již výraznější vzestup, činící 2 155 osob. S tím koresponduje i skutečnost, že počty nově zjištěných onemocnění za sledované období vykazuje u diagnózy F10 pokles, u diagnózy F11 – F19 se naopak jedná o nárůst počtu nových případů. Počty osob léčících se se závislostí na alkoholu (diagnóza F10) ve sledovaném období vždy převýšil počty osob léčících se se závislostí na nealkoholových drogách (diagnózy dle F11 – F19), u nealkoholových drog však zjištěná data vykazují strmější nárůst počtů případů.

Náklady na léčbu uvedených osob, jdoucí k tíži zdravotních pojišťoven, a tedy i veřejného zdravotního pojištění, jsou v řádu miliard Kč. V roce 2007 tyto činily 1 363 000 000 Kč, v roce 2011 to již bylo 1 563 000 000 Kč. Od roku 2012 nejsou uvedené náklady Ústavem zdravotnických informací a statistiky České republiky sledovány. Z dat o průměrné době a ceně hospitalizace výše uvedených osob ve Fakultní nemocnici Hradec Králové a Psychiatrické nemocnici Bohnice je zřejmé, že při průměrných denních nákladech za hospitalizaci ve výši 1 823 Kč by roční náklady na hospitalizaci osob léčících se se závislostí na alkoholu a nealkoholových drogách při průměrné ošetrovací době 47,6 dne

činily 1 259 362 672 Kč. V tomto výpočtu však nejsou zahrnuty osoby léčící se s diagnózou (podle MKN-10) F10 – F19 v ambulantních psychiatrických zařízeních, kterých bylo v roce 2017 celkem 45 651, z toho 26 642 s diagnózou F10 a 19 009 s diagnózou F11 – F19. Z uvedeného lze vyvodit závěr, že léčba osob závislých na drogách, jakožto důsledek trestné činnosti související s výrobou a distribucí drog, přináší společnosti významný náklad v podobě odčerpání finančních prostředků z veřejného zdravotního pojištění v řádech miliard Kč.

Provedeným zkoumáním byly dále zjišťovány náklady na umístění osob odsouzených k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, jelikož se jedná o náklady jdoucí k tíži státního rozpočtu. Průměrný denní výdaj Vězeňské služby České republiky na jednoho vězně za celou vězeňskou službu v roce 2007 činil 921 Kč, v roce 2017 to bylo již 1 187 Kč. Počet odsouzených osob za trestnou činnost související s výrobou a distribucí drog, umístěných ke dni 31.12.2017 ve věznicích v České republice činil 2 431 osob. Délka uloženého trestu odnětí svobody není u všech těchto osob stejná a údaje o denním výdaji za jednoho vězně a počtu vězňů umístěných za zmíněnou trestnou činnost ve věznicích tedy mezi sebou nelze násobit. V případě, že by všechny osoby, odsouzené za trestnou činnost související s výrobou a distribucí drog a umístěné ke dni 31.12.2017 ve věznicích v České republice byly v těchto věznicích po celý rok, byly by výdaje Vězeňské služby České republiky na tyto osoby vyšší než 1 miliarda Kč. Z tohoto pohledu se rovněž jedná o výrazný náklad jdoucí k tíži státního rozpočtu České republiky, a tedy i o negativní dopad na společnost.

Zmírnit negativní dopady drogové kriminality na společnost měl zákon o náhradním výživném, který byl v roce 2018 projednáván v legislativním procesu Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky. K návrhu tohoto zákona zaujala vláda České republiky nesouhlasné stanovisko. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky přerušila projednávání zmíněného návrhu zákona v obecné rozpravě. Ministerstvem práce a sociálních věcí by měl uvedený zákon být opětovně předložen vládě a Parlamentu tak, aby vešel v platnost v roce 2020. Smyslem zákona je zmírnění negativních dopadů drogové kriminality na společnost v případech, kdy si jeden z rodičů neplní, z důvodu odsouzení za spáchání trestného činu majícího souvislost s drogami k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, svou vyživovací povinnost k nezaopatřeným dětem. Výši těchto negativních dopadů nelze v současné době přesně vyčíslit, neboť ani orgány sociálně-právní ochrany dětí nevedou přehledy a statistiky o počtu rodin, kterých se uvedený problém týká.

6 Závěr

Trestná činnost související s výrobou a distribucí drog s sebou přináší ve vztahu ke společnosti mnohá negativa. Jsou to již sami uživatelé drog, tedy osoby, které se trestné činnosti de lege lata nedopouštějí, kteří představují nezanedbatelnou zátěž pro společnost, a to jak v rovině silně narušených mezilidských vztahů, tak i v rovině ekonomické.

Vyhledáváním a objasňováním trestné činnosti související a výrobou a distribucí drog, která je ve svém důsledku primární příčinou vzniku závislosti u osob drogově závislých, se zabývají orgány Policie České republiky. Ty jsou při své činnosti nuceny pracovat s nedokonalou legislativní úpravou. Ke stanovení právní kvalifikace konkrétního deliktního jednání musí orgány činné v trestním řízení využít nejen zákonů a nařízení vlády, ale i judikátů soudů, jimiž jsou stanoveny limitní množství jednotlivých návykových látek pro určení právní kvalifikace jednání pachatele jako přestupku nebo trestného činu, či pro určení, zda-li je možno v daném případě použít kvalifikovanou podstatu konkrétního trestného činu. Určení limitních množství návykových látek nařízením vlády, kterým lze na neustálé objevování se nových návykových látek na drogovém trhu reagovat rychleji a účinněji než výrazně delším legislativním procesem změny zákona, by v praxi znamenalo zjednodušení a zefektivnění celého procesu vedeného orgány činnými v trestním řízení.

Negativním dopadem na společnost jsou i ekonomické náklady státu na umístění osob odsouzených za spáchání trestného činu souvisejícího s výrobou či distribucí drog ve věznicích. Počty odhalených trestných činů, majících souvislost s výrobou a distribucí drog, vykazují dlouhodobě stoupající tendenci, stejně jako počty osob, které jsou za spáchání této trestné činnosti odsouzeny. Nejedná se jen o občany s českým státním občanstvím, ale i příslušníky národnostních menšin, občany okolních, ale i dalších států. Počty osob odsouzených za spáchání trestného souvisejícího s výrobou či distribucí drog k nepodmíněnému trestu odnětí svobody stoupl za sledované období let 2007 – 2017 téměř na dvojnásobek. Náklady na jejich umístění ve věznicích výrazně převyšují částku, které je dle platné legislativy povinna odsouzená osoba státu za umístění ve věznicích uhradit. Nejsou to však jediné náklady na umístění těchto osob ve věznicích. Vězeňskou službou České republiky jsou každoročně vynakládány prostředky v řádech milionů Kč na Program protidrogové politiky.

Léčba drogově závislých osob v psychiatrických odděleních nemocnic, plně hrazená zdravotními pojišťovnami, odčerpává z prostředků veřejného zdravotního pojištění finanční

prostředky, které by bylo možno využít na léčbu jiných pacientů. Uživatelé drog představují pro společnost ze zdravotního hlediska i zvýšené riziko výskytu a přenosu infekčních onemocnění, zejména pak hepatitidy, jejíž léčba je rovněž nákladem zdravotních pojišťoven. Určení, zda-li je zdroj nákazy touto, či jinou, infekční nemocí v přímé souvislosti s užíváním drog či kontaktu nakažené osoby s uživatelem drog je však nesnadné a obtížně prokazatelné.

Ačkoliv počty osob, léčících se ve zdravotnických zařízeních s psychickou poruchou související se zneužíváním drog, rostou, nejsou zdravotními pojišťovnami nijak sledovány náklady na léčbu těchto osob. Zdravotní pojišťovny tak nejsou schopny na vývoj uvedených nákladů reagovat, a tedy i účinněji a efektivněji přistupovat k léčbě osob závislých na drogách tak, aby jim byly zajištěny ty způsoby léčby, které z hlediska efektivity přinášejí nevyšší úspěšnost léčby a zároveň nejnižší náklady na léčbu. Pokud by zdravotní pojišťovny vyšší nákladů na uvedenou léčbu začaly sledovat, objasnily by se tím náklady na léčbu osob, léčících se ve zdravotnických zařízeních s psychickou poruchou související se zneužíváním drog, a bylo by možno léčbu těchto osob více zefektivnit ku prospěchu pacienta, což by s sebou přineslo i snížení nákladů, které zdravotní pojišťovny na léčbu těchto osob vynakládají.

Jako skrytý negativní ekonomický dopad drogové trestné činnosti na společnost lze vnímat i neexistenci zákona o náhradním výživném, které by v případě jeho vyplácení zákonnému zástupci dítěte, jehož druhý z rodičů byl odsouzen ze spáchání trestného činu souvisejícího s drogovou kriminalitou k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, v důsledku čehož si neplní vůbec, nebo jen částečně, svou vyživovací povinnost. Tento zákon již byl v roce 2018 v legislativním procesu, avšak jeho projednávání bylo přerušeno Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky v obecné rozpravě. Kolika rodin by se v tomto případě vyplácení náhradního výživného týkalo a v jaké výši by tedy byly náklady státu na jeho vyplácení, není známo, jelikož orgány sociálně-právní ochrany dětí nejsou počty dětí a rodin, kterých se tato problematika týká, sledovány.

Závěrem lze říci, že ačkoliv je téma výroby a distribuce drog a zneužívání návykových látek celospolečenským problémem, přinášejícím s sebou zdravotní rizika a negativní sociální a ekonomické dopady na společnost, nejsou ze strany státu evidovány a analyzovány náklady, které pro veřejné rozpočty tato problematika představuje. Jako nedostatečná se ukázala i právní úprava zkoumané problematiky, když je de facto v současné době upravována a zpřesňována judikáty soudů, namísto jasného a přesného stanovení zákony a

nařízeními vlády. Důslednější analýza dopadů trestné činnosti související s výrobou a distribucí drog na společnost ze strany státu, spolu se zpřesněním legislativních předpisů vztahujících se k této problematice, by tak přispěla ke zmírnění negativních dopadů této trestné činnosti na společnost, a to jak v oblasti ekonomické, tak i v oblasti sociální.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

BLAŽEJOVSKÝ, Marek. *Drogy v dopravě*. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-903-8.

Drugs & Forensics Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: Policie České republiky, Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování, 1995-. ISSN 1211-8834.

GROLMUSOVÁ, Lucie, ed. *Válka proti drogám a její negativní dopady na veřejné zdraví: skrytá epidemie hepatitidy typu C*. 1. vyd. v jazyce českém. Praha: Národní monitorovací středisko pro drogy a drogovou závislost, 2013, 48 s. Monografie (Úřad vlády České republiky). ISBN 978-80-7440-082-7.

JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou*. 5. vydání. Praha: Leges, 2014-. *Glosátor*. ISBN 978-80-7502-049-9.

MAHDALÍČKOVÁ, Jana. *Víme o drogách všechno?*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-589-4.

STANOEV, Martin. *Cesta k závislosti a zpět: sociálně-pedagogické aspekty drogových kariér*. Brno: Paido, 2015, 84 s. ISBN 978-80-7315-257-4.

ŠEFRÁNEK, Martin. *Evaluaace výsledků léčby v terapeutických komunitách pro léčbu závislosti: změny v užívání návykových látek, kriminálním chování a v dalších oblastech jeden rok po ukončení léčby*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014. Monografie (Úřad vlády České republiky). ISBN 978-80-7440-103-9.

ŠTABLOVÁ, Renata a Břetislav BREJCHA. *Návykové látky a současnost*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2006. ISBN 80-7251-224-2.

Trestní předpisy: ÚZ. Ostrava: Sagit, 2010-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-240-1.

Internetové zdroje

ČTK: České noviny. *MPSV letos navrhne zálohované výživné či změny dávek na bydlení* [online]. 2. 1. 2019 [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/mpsv-letos-navrhne-zalohovane-vyzivne-ci-zmeny-davek-na-bydleni/1704812>

Evropská unie: EUR-Lex. *EUR-Lex: Přístup k právu Evropské unie* [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

Fakultní nemocnice Hradec Králové. *Léčebna návykových nemocí v Nechanicích* [online]. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: <https://www.fnhk.cz/psych/soucasti-kliniky/oddeleni/lnn>

Laxus z. ú.: K-centrum Hradec Králové. [online]. [cit. 2018-11-05]. Dostupné z: <https://www.laxus.cz/centra/k-centrum-hradec-kralove>

Laxus, z.ú.: Ambulantní centrum Hradec Králové. [online]. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: <https://www.laxus.cz/centra/ambulantni-centrum-hradec-kralove/>

Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Slovo ministryně* [online]. 19. 5. 2017 [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/30591>

Ministerstvo vnitra České republiky: Sbírka zákonů a sbírka mezinárodních smluv. *Sbírka zákonů a sbírka mezinárodních smluv* [online]. [cit. 2018-11-22]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti: Legislativa - úvod. *Drogy-info.cz* [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/legislativa/legislativa-uvod/>

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti: Protidrogová politika. *Drogy-info.cz* [online]. [cit. 2019-02-17]. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/protidrogova-politika/>. Použité zdroje:

KIŠŠOVÁ, Lucia, Viktor MRAVČÍK, Eliška CHMELOVÁ a Daniel DÁREK. Souhrnná zpráva o realizaci protidrogové politiky v krajích v roce 2012 [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014 [cit. 2019-02-16]. Koordinace. ISBN 978-80-7440-095-7. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/protidrogova-politika/zprava-o-realizaci-protidrogove-politiky-v-krajich-v-roce-2012/>.

KIŠŠOVÁ, L., D. DÁREK a T. KLÍMA. Souhrnná zpráva o realizaci protidrogové politiky v krajích v roce 2013 [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014 [cit. 2019-02-16]. ISBN 978-80-7440-122-0. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/protidrogova-politika/souhrnna-zprava-o-realizaci-protidrogove-politiky-v-krajich-v-r.-2013/>.

KIŠŠOVÁ, L., T. ČERNÍKOVÁ, D. DÁREK a T. KLÍMA. Souhrnná zpráva o realizaci protidrogové politiky v krajích v roce 2014 [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2016 [cit. 2019-02-16]. Koordinace. ISBN 978-80-7440-135-0. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/protidrogova-politika/souhrnna-zprava-o-realizaci-protidrogove-politiky-v-krajich-v-r.-2014/>.

ČERNÍKOVÁ, T., D. DÁREK a T. KLÍMA. Souhrnná zpráva o realizaci protidrogové politiky v krajích v roce 2015 [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2016 [cit. 2019-02-16]. Koordinace. ISBN 978-80-7440-176-3. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/protidrogova-politika/souhrnna-zprava-o-realizaci-protidrogove-politiky-v-krajich-v-roce-2015/>.

ČERNÍKOVÁ, T., D. DÁREK a T. KLÍMA. Souhrnná zpráva o realizaci protidrogové politiky v krajích v roce 2016 [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2017 [cit. 2019-02-16]. Koordinace. ISBN 978-80-7440-204-3. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/protidrogova-politika/souhrnna-zprava-o-realizaci-protidrogove-politiky-v-krajich-v-roce-2016/>.

NECHANSKÁ, Blanka. Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky. *Vývoj nákladů zdravotních pojišťoven na léčbu uživatelů alkoholu a nealkoholových drog v letech 2007–2011* [online]. 2013 [cit. 2019-02-17]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/rychle-informace/vyvoj-nakladu-zdravotnich-pojistoven-na-lecibu-uzivatelu-alkoholu-nealkoholovych-drog-letech-2007-201-0>

Nejvyšší soud České republiky. *Rozšířené vyhledávání* [online]. [cit. 2018-12-06]. Dostupné z: http://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/WebSpreadSearch

Policie České republiky: Národní protidrogová centrála SKPV Policie ČR. [online]. [cit. 2019-01-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/narodni-protidrogova-centrala-skpvc.aspx>

Policie České republiky: Statistické přehledy kriminality. [online]. [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

Policie České republiky: Útvary s územně vymezenou působností. [online]. [cit. 2019-01-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-uzemne-vymezenu-pusobnosti-794179.aspx>

Policie České republiky: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály SKPV Policie ČR. [online]. [cit. 2019-02-02]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zpravy-annual-reports-jahresbericht.aspx>

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. *Sněmovní tisky* [online]. [cit. 2019-02-08]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw>

Psychiatrická nemocnice Bohnice. *Ceník výkonů a služeb* [online]. [cit. 2019-02-16]. Dostupné z: <https://www.bohnice.cz/o-nemocnici/cenik-vykonu-a-sluzeb/>

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky: Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů MKN-10. [online]. [cit. 2019-02-02]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/cz/mkn/index.html>

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR: Psychiatrická péče [online]. 2007-. Psychiatrická péče. [cit. 2019-01-30]. ISSN 1210-8588. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/katalog/zdravotnicka-statistika/psychiatricka-pece>

Vězeňská služba České republiky. *Statistické ročenky Vězeňské služby* [online]. [cit. 2019-01-16]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/informacni-servis/statistiky/statisticke-rocenky-vezenske-sluzby/>

Zákony pro lidi [online]. AION CS [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/>

Oficiální dokumenty

OSN. Jednotná úmluva o omamných látkách (do právního řádu České republiky implementováno vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 47/1965 Sb.) ve znění Protokolu o změnách Jednotné úmluvy o omamných látkách z roku 1961, který byl do právního řádu České republiky implementován sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 458/1991 Sb.

OSN. Úmluva o psychotropních látkách, která byla do právního řádu České republiky implementována vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 62/1989 Sb.

OSN. Jednotná úmluva proti nezákonnému obchodu s omamnými a psychotropními látkami, která byla do právního řádu České republiky implementována sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 462/1991 Sb.

EU. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11. února 2004 o prekursorech drog.

EU. Nařízení Rady (ES) č. 111/2005 ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi.

EU. Rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami, ve znění pozdějších předpisů.

EU. Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1011 ze dne 24. dubna 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 o prekursorech drog a nařízení Rady (ES) č. 111/2005, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Unii a třetími zeměmi, a kterým se zrušuje nařízení Komise (ES) č. 1277/2005.

EU. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1013 ze dne 25. června 2015, kterým se stanoví pravidla týkající se nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 o prekursorech drog a nařízení Rady (ES) č. 111/2005, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Unii a třetími zeměmi.

Česko. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 272/2013 Sb., o prekursorech drog, ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech, ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Česko. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Česko. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti číslo 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z

odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů.

Česko. Nařízení vlády č. 453/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za nakažlivé lidské nemoci, nakažlivé nemoci zvířat, nakažlivé nemoci rostlin a škůdce užitkových rostlin.

Česko. Nařízení vlády č. 454/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za látky s anabolickým a jiným hormonálním účinkem a jaké je jejich větší množství, a co se pro účely trestního zákoníku považuje za metodu spočívající ve zvyšování přenosu kyslíku v lidském organismu a za jiné metody s dopingovým účinkem.

Česko. Nařízení vlády č. 458/2013 Sb., o seznamu výchozích a pomocných látek a jejich ročních množstevních limitech.

Česko. Nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek.

Česko. Nařízení vlády č. 41/2014 Sb. o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou.

Česko. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2007, sp. zn. 3 Tdo 1215/2007.

Česko. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 8. 2011, sp. zn. 7 Tdo 864/2011.

Česko. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2013, sp. zn. 5 Tdo 812/2012 - (přechovávání omamné a psychotropní látky).

Česko. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012, uveřejněné pod číslem 44/2013 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní (množství látky – určení většího rozsahu, značného rozsahu a velkého rozsahu u omamných látek a psychotropních látek a přípravků je obsahujících).

Česko. Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, Tpjn 301/2013, uveřejněné pod číslem 15/2014 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (k výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících (§ 283, § 284, § 285 tr. zákoníku)).

8 Přílohy

Příloha 1 - Počet osob odsouzených v České republice v letech 2007 – 2017 v souvislosti s trestnou činností výroby a distribuce drog podle jejich státní příslušnosti

Zdroj dat: Ministerstvo spravedlnosti České republiky

Přiloženo na disku CD-R.

Vybrané charakteristiky hospitalizací v LNN

05.03.2019

rok	náklady v tis. Kč		průměrná ošetrovací doba ve dnech
	celkem	na 1 hospitalizaci	
2007	18 649,4	51,5	43,2
2008	20 514,0	58,3	42,4
2009	22 753,4	71,8	45,6
2010	22 420,5	77,8	48,8
2011	21 729,7	75,7	50,4
2012	23 151,8	78,5	51,0
2013	22 669,5	79,0	53,3
2014	26 331,8	97,2	58,4
2015	27 554,1	104,4	58,9
2016	24 754,5	90,7	49,3
2017	26 945,8	101,7	55,8

Pozn.:

1. Zdrojem dat jsou náklady a elektronické chorobopisy v NIS.
2. Jsou zahrnuti pacienti s dg poruch chování způsobených alkoholem a jinými návykovými látkami (F10-F19), tj. bez dg patologického hráčství.
3. Náklady pro vybrané pacienty viz výše jsou přepočítány z celkových nákladů LNN podle příslušných počtů ošetrovacích dnů.

Příloha 3 - Sdělení Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky

VŠEOBECNÁ
ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ústředí
Orlická 4/2020
130 00 PRAHA 3

sp. zn.: S-VZP-19-00472590-D1A3/6 (I/29/19)

č.j.: VZP-19-00577661-D1A3

pan
Karel Tylš

Rozhodnutí

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky se sídlem v Praze 3, Orlická 4/2020, PSČ 130 00, zastoupená Mgr. Karlem Kvasničkou, ředitelem Právního odboru, příslušná k rozhodování podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, rozhodla o žádosti doručené dne 31.1.2019 žadatele **Karla Tylše, nar.** [REDAKCE]

t a k t o:

Podle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ust. § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, se žádost o poskytnutí informací - vyčíslení průměrných finančních nákladů na léčbu drogově závislých osob (alkohol, nealkoholové drogy), a to jak léčbu ambulantní, tak i léčbu substituční v rámci České republiky a zjištění průměrné délky tohoto léčení, ze dne 31.1.2019

odmítá

a informace požadované v žádosti se žadateli neposkytnou.

Odůvodnění

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, dále jen „VZP ČR“, obdržela dne 31.1.2019 žadatele **Karla Tylše, nar.** [REDAKCE] dále jen „žadatel“, kdy žadatel požadoval poskytnutí informací - vyčíslení průměrných finančních nákladů na léčbu drogově závislých osob (alkohol, nealkoholové drogy), a to jak léčbu ambulantní, tak i léčbu substituční v rámci České republiky a zjištění průměrné délky tohoto léčení.

Žádost žadatele byla s ohledem na její obsah a po doplnění povinných náležitostí žádosti ve smyslu ust. § 14 odst. 2 k výzvě VZP ČR žadatelem dne 6.2.2019 posouzena jako žádost dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „InfZ“.

V odůvodnění tohoto výroku rozhodnutí je pak nutné odkázat i na ustanovení § 2 odst. 4 InfZ, kdy povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Současně pak ustanovení § 3 odst. 3 InfZ stanoví, že informací

infolinka: 952 222 222
www.vzp.cz

podatelna@vzp.cz
info@vzp.cz

IČ: 41197518
DIČ: CZ41197518

se rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.

V rámci odůvodnění rozhodnutí o odmítnutí žádosti je nutné konstatovat, že poskytnutí informací bylo odmítnuto z toho důvodu, že VZP ČR nemá žadatelem požadované údaje k dispozici. Žadatel tak sice požaduje určité údaje, které se teoreticky mohou pojmově vztahovat k působnosti VZP ČR, avšak v okamžiku podání žádosti neexistují v podobě výstupu popsaneho v žádosti a žadatel se tak de facto domáhá jejich vytvoření a poskytnutí informací nových. K danému je možné rovněž uvést, že údaje ve struktuře požadované v žádosti o informace VZP ČR v rámci informačních systémů neneviduje, neboť jí tato povinnost není uložena obecně závaznými právními předpisy a VZP ČR si tedy nevytváří žadatelem požadovanou statistiku různých druhů léčby různých forem závislosti ani statistiku průměrné délky léčení pojištěnců trpících různými formami závislosti.

Pro výklad ust. § 2 odst. 4 InfZ, na který bylo v rámci výroku tohoto rozhodnutí odkázáno, je možné odkázat i na důvodovou zprávu k zákonu č. 61/2006 sb. (sněmovní tisk č. 991 IV. volebního období Poslanecké sněmovny), která v této souvislosti uvádí:

„Povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim InfZ nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracování takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Pokud má být taková povinnost stanovena, musí tak učinit zvláštní zákon samostatnou úpravou (např. § 139 zákona č. 500/2004 Sb.).“

Dané rovněž mnohokrát potvrdila judikatura správních soudů, když uvedla, že smyslem ust. § 4 odst. 2 InfZ je určitá míra ochrany povinného subjektu před nutností vytvářet nové informace jen pro účely zpracování odpovědi na žádost (srov. např. rozsudky NSS č. j. 4 As 37/2011-93, bod 19 či č. j. 8 As 9/2013-30). Nejvyšší správní soud takto koncipovanou výluku z práva na informace hodnotil i z hlediska jejího souladu s ústavním pořádkem, tj. zda „obstojí“ v porovnání s podmínkami omezení práva na informace, stanovenými v čl. 17 odst. 4 LZPS, rozpor však neshledal (lze odkázat na bod 14 rozsudku NSS č. j. 1 As 141/2011-67).

Je tedy možné shrnout, že VZP ČR informace požadované v žádosti nesleduje a neanalyzuje, kdy žádost o informace v sobě zahrnuje požadavek na vytvoření a následné sdělení nových, doposud neexistujících informací. VZP ČR pak nemá ani podle žádných právních předpisů povinnost uvedené údaje v podobě specifikované v žádosti o informace evidovat a vyhodnocovat, přičemž InfZ pak neukládá VZP ČR povinnost poskytovat informace neexistující, resp. vytvářet informace nové.

Vzhledem k výše uvedenému bylo nutno s odkazem na ustanovení § 2 odst. 4 InfZ rozhodnout o neposkytnutí informací žadateli.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 16 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, odvolání do 15 dnů ode dne doručení k řediteli Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky prostřednictvím orgánu, který toto rozhodnutí vydal.

V Praze dne 14.2.2019

Mgr. Karel Kvasnička
ředitel Právního odboru
Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky

infolinka: 952 222 222
www.vzp.cz

podatelna@vzp.cz
info@vzp.cz

IČ: 41197518
DIČ: CZ41197518

Příloha 4 - Sdělení Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra České republiky

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky
Reditelství: Vinohradská 2577/178, 130 00 Praha 3, tel. 272 095 111

VÁŠ DOPIS ZNAČKY:

ZE DNE: 18. 2. 2019
NAŠE ZNAČKA: ZPMV/0146195/2019

VYŘIZUJE: JUDr. Petra Hejhalová
TEL: 272 095 111
FAX:
E-MAIL: phejhalova@zpmvcr.cz

Vážený pan
Karel Tylš

DATUM: 28. 2. 2019

ROZHODNUTÍ

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky, se sídlem Vinohradská 2577/178, Praha 3, PSČ 130 00, IČO 47114304, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl A, vložka 7216 (dále jen „**ZP MV ČR**“ nebo „**povinný subjekt**“) jako správní orgán I. stupně, podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon č. 106/1999 Sb.**“) a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, rozhodla o žádosti o poskytnutí informací ze dne 18. 2. 2019 podané Karlem Tylšem, narozeném dne [redacted]

takto:

Žádost o poskytnutí informací ze dne 18. 2. 2019 žadatele Karla Tylše, narozeného dne [redacted] se podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb.

odmítá,

neboť na požadované informace se ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. povinnost poskytovat informace nevztahuje.

Odůvodnění:

Žadatel Karel Tylš, narozený dne [redacted] (dále jen „**účastník řízení**“) ve své žádosti doručené ZP MV ČR dne 18. 2. 2019 požádal v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb. o poskytnutí následujících informací:

„*Vyčíslení průměrných finančních nákladů ZP MV ČR na léčbu drogově závislých osob (alkohol, nealkoholové drogy), zvláště pro léčbu ambulantní a léčbu substituční v rámci České republiky za období let 2007 – 2017 a o zjištění průměrné délky tohoto léčení.*“

Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

Účastník řízení požaduje ve své žádosti informace, které ZP MV ČR v požadované struktuře ani rozsahu nemá k dispozici.

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky,
se sídlem: Vinohradská 2577/178, 130 00 Praha 3, IČ 47114304,
zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze oddíl A, vložka 7216
Kód pojišťovny 211, infolinka: 844 211 211, e-mail: info@zpmvcr.cz, www.zpmvcr.cz

1 z 2

Z ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. vyplývá, že povinný subjekt není povinen vytvářet nové informace. Právní otázkou výkladu pojmu „nová informace“ se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“), a to zejména v rozsudku č. j. 4 As 96/2016-36 ze dne 5. 8. 2016, kdy opětovně potvrdil svůj právní názor publikovaný již dříve v rozsudku č. j. 1 As 141/2011-67 ze dne 9. 2. 2012, podle něhož „je vždy nutno rozlišovat mezi situacemi, kdy výtahy z existujících dokumentů představují pouze jednoduchou operaci, a případy, kdy k vytvoření odpovědi na žádost nestačí pouhé mechanické vyhledání a shromáždění údajů, které má povinný subjekt k dispozici, a je tak nezbytné s těmito údaji provádět další zpracovávání nad rámec prostého „vtělení“ do odpovědi na žádost.“ V takovém případě by se jednalo o novou informaci, na niž se vztahuje zákonná výlučka z povinnosti poskytnout ji žadateli.

NSS také opakovaně konstatoval, že nelze nalézt obecné kritérium k rozhranění mezi situacemi, v nichž půjde toliko o vyhledání a uspořádání již existujících informací do podoby, v níž je možné je žadateli předat, a situacemi, v nichž by sestavení požadovaných informací již představovalo vytvoření nové informace. Vždy bude podle NSS záležet na konkrétních okolnostech dané věci.

Přesto však NSS dovozuje, že jako vhodné kritérium se nabízí rozlišování mezi případy, kdy je povinný subjekt schopen požadované informace sestavit ze zdrojových informací, kterými disponuje, v zásadě mechanickým způsobem, a situacemi, v nichž sestavení požadované informace překračuje rámec takových jednoduchých úkonů. Rozlišovací kritérium v tomto případě spočívá v intelektuální náročnosti činnosti, která je nutná pro přípravu odpovědi na žádost.

ZP MV ČR posoudila požadavek účastníka řízení v návaznosti na výše uvedené skutečnosti a dospěla k závěru, že požadavku účastníka řízení nelze vyhovět jednoduchým vyhledáním a shromážděním požadovaných informací, ale že je třeba k jejímu vytvoření využití značné intelektuální náročnosti zaměstnanců povinného subjektu. Tato intelektuální náročnost spočívá zejména v tom, že pro vyhledání požadovaných informací by bylo třeba vytvořit a naprogramovat programové vybavení, vytvořené pouze za tímto účelem. K vytvoření tohoto programu by bylo třeba sestavit a vybrat parametry a provést výpočty těchto parametrů za účelem sestavení nového programu, např. výpočty průměrné délky hospitalizace, úhrada výkonů vykázaných na dokladech s určitou diagnózou v daném období, apod., které ZP MV ČR standardně v rámci své činnosti podle zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nezpracovává.

S ohledem na výše citovaná ustanovení zákona č. 106/1999 Sb. a publikovanou judikaturu nemá povinný subjekt povinnost informace v požadovaném rozsahu poskytnout.

Proto je rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno, v souladu s ustanovením § 81 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání ve dvojnásobném vyhotovení, a to generálnímu řediteli ZP MV ČR, prostřednictvím ZP MV ČR, na adrese sídla ZP MV ČR - Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky, Vinohradská 2577/178, Praha 3, PSČ 130 00. Včas podané odvolání má odkladný účinek.

Mgr. Jan Šrámek
ředitel odboru právních agend
Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky,
se sídlem: Vinohradská 2577/178, 130 00 Praha 3, IČ 47114304,
zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze oddíl A, vložka 7216
Kód pojišťovny 211, infolinka: 844 211 211, e-mail: info@zpmvcr.cz, www.zpmvcr.cz

2 z 2

Příloha 5 - Sdělení Oddělení sociálně právní ochrany dětí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje

Mackerle Václav Mgr. vmackerle@kr-kralovehradecky.cz

7. 2. 2019, 12:36

Komu: [REDACTED]

RE: Žádost o sdělení informací

Vážený pane Tylši,

na základě Vaší žádosti sdělujeme, že obecní úřady obcí s rozšířenou působností vyplňují ohledně statistických výkazů formulář V (MPSV) 20-01, jedná se o roční výkaz o výkonu sociálně-právní ochrany dětí za příslušný kalendářní rok.

Tento formulář je schválen ČSÚ pro MPSV v rámci Programů statistických zjišťování za příslušný rok. Vyplněné roční výkazy za jednotlivé roky pro Českou republiku v oblasti sociálně-právní ochrany dětí jsou k dispozici na stránkách MPSV, pod následujícím odkazem <https://www.mpsv.cz/cs/7260>.

Vámi požadované údaje ohledně počtu dětí, které jsou OSPOD sledovány z důvodu zneužívání návykových látek ze strany jejich zákonných zástupců, obecní úřady obcí s rozšířenou působností nijak nevedou a nelze tak tento údaj poskytnout. V evidenci OSPOD jsou vedeny zejména děti dle dle § 6, zákona č. 359/1999 Sb. o sociálně- právní ochraně dětí. To, že jsou rodiče uživateli drog, automaticky neznamená, že jejich nezl. dítě musí být v evidenci OSPOD.

S pozdravem

Mgr. Václav Mackerle

vedoucí oddělení

odbor sociálních věcí | oddělení sociálně právní ochrany dětí

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Pivovarské náměstí 1245 | 500 03 | Hradec Králové

tel.: 495 817 344

mobil: 721 979 640

e-mail: vmackerle@kr-kralovehradecky.cz

www.kralovehradeckykraj.eu | www.kr-kralovehradecky.cz

Vstřícný, rychlý a profesionální úřad – spokojený občan.